

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства
та природокористування

Кафедра державного управління, документознавства
та інформаційної діяльності

06-14-120М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання практичних завдань
та самостійної роботи

з навчальної дисципліни «Публічна служба»
для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського)
рівня за освітньо-професійною програмою «Публічне
управління та адміністрування» спеціальності
281 «Публічне управління та адміністрування»
денної та заочної форм навчання

Рекомендовано
Науково-методичною радою
з якості ННІЕМ
протокол № 2
від 27.01.2021 р.

Рівне – 2021

Методичні вказівки до виконання практичних завдань та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Публічна служба» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Публічне управління та адміністрування» спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» денної та заочної форм навчання [Електронне видання] / Дробко Е. В. – Рівне : НУВГП, 2021. – 62 с.

Укладач: Дробко Е. В., к.держ.упр., доцент, доцент кафедри державного управління, документознавства та інформаційної діяльності.

Схвалено на засіданні кафедри державного управління, документознавства та інформаційної діяльності.
Протокол № 6 від «26» січня 2021 р.

Схвалено рішенням групи забезпечення
Протокол № 1 від «26» січня 2021 р.

Відповідальний за випуск: Тихончук Л. Х., д.держ.упр., в.о. завідувача кафедри державного управління, документознавства та інформаційної діяльності

Керівник групи забезпечення
спеціальності
д.держ.упр.

Тихончук Л. Х.

© Дробко Е. В., 2021
© НУВГП, 2021

ЗМІСТ

1. Мета і завдання вивчення дисципліни.....	4
2. Тематика практичних занять	7
Тема 1. Історія публічної служби. Становлення публічної служби в умовах Незалежності	7
Тема 2. Теоретичні засади публічної служби.....	11
Тема 3. Політична служба	14
Тема 4. Державна служба	17
Тема 5. Безпекова служба	20
Тема 6. Правнича служба	24
Тема 7. Муніципальна служба	26
Тема 8. Патронатна служба	29
Тема 9. Запобігання корупції та конфлікту інтересів на публічній службі	31
3. Тематика самостійної роботи.....	34
4. Тестова програма.....	50
5. Список рекомендованої літератури.....	58

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Успіх будь-яких державних перетворень насамперед залежить від ефективної діяльності управлінського апарату. Становлення України як демократичної, правової, соціальної держави з соціально орієнтованою ринковою економікою, передбачає формування та розвиток висококваліфікованого корпусу публічних службовців. Формування публічної служби в Україні належить до пріоритетних напрямів перетворень, які відбуваються в рамках адміністративної реформи та реформи децентралізації.

Дієве і кваліфіковане публічне управління не лише дає змогу чітко виконувати основні державні функції, а й забезпечувати сталий і успішний розвиток будь-якої держави, в тому числі й України. Проте без підготовки висококваліфікованих спеціалістів у галузі публічного управління та адміністрування, досягнути поставлених стратегічних цілей буде не можливо.

Дисципліна «Публічна служба» розрахована на студентів, які навчаються за освітньо-професійною програмою «Публічне управління та адміністрування» підготовки бакалаврів зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування».

Мета курсу «Публічна служба» – оволодіння теоретичними знаннями з питань публічної служби, набуття практичних умінь і навичок щодо застосування законів у різних сферах **публічної служби**: політичній, державній, безпековій, правничій, муніципальній, патронатній, формування та реалізації політики держави щодо запобігання корупції та конфлікту інтересів.

Основні завдання навчальної дисципліни:

- зрозуміти сутність і поняття публічної служби в суспільно-політичній і соціально-економічній системах держави;
- вивчити теорію публічної служби, загальнонаукові засади її виникнення, конституційні та законодавчі основи публічної служби;
- дослідити історію становлення публічної служби в умовах Незалежності, а також сучасні тренди реформування публічної служби;
- ознайомитися з видами публічної служби;
- з'ясувати природу і поняття політичної служби;
- розкрити теоретичні засади державної служби в Україні, поняття і правовий статус державного службовця, поняття

посади і посадової особи, процедуру проходження державної служби;

- вивчити поняття безпекової служби – публічної служби особливого характеру, що полягає у професійній діяльності службовців, які здійснюють професійну діяльність щодо реалізації функцій, прав і обов'язків державних органів в особливих умовах, спрямованих на забезпечення захисту життя і здоров'я людей, державної безпеки, безпеки громадян, оборони, захисту суверенітету, територіальної цілісності і недоторканності України, боротьбу з корупцією;
- з'ясувати стан нормативно-правового забезпечення правничої служби (суддівська та прокурорська служби);
- дослідити теоретичні та практичні аспекти муніципальної служби (служба на виборних та адміністративних посадах);
- окреслити поняття, особливості та характеристику посад патронатної служби;
- розглянути державну антикорупційну політику, правові основи запобігання, протидії корупції, врегулювання конфлікту інтересів;
- вивчити інноваційні технології у системі публічної служби з метою подальшого їх використання на практиці;
- вивчити основні питання, які стосуються статусу публічних службовців, проходження публічної служби, підвищення професійної компетентності публічних службовців тощо;
- формувати вміння організовувати свою професійну діяльність у межах прав, обов'язків і повноважень, визначених для публічного службовця.

Відповідно до освітньо-професійної програми, з навчальної дисципліни «Публічна служба» **студенти повинні знати:**

- зміст, задачі та структуру курсу;
- суть основних термінів, категорій та понять;
- сутність принципів публічної служби, її особливості як соціального та правового інституту;
- зміст і сутність норм чинного законодавства України та міжнародних документів у розрізі застосування у практичній діяльності публічних службовців;
- структуру та зміст складових організаційного інституту публічної служби, у тому числі: види публічної служби;

нормативно-правову базу щодо організації та реалізації публічно-службових відносин;

- засади функціонального управління публічною службою;
- основи державної антикорупційної політики, види та повноваження суб'єктів запобігання корупції у сфері публічної служби.

У результаті вивчення навчальної дисципліни **студент повинен вміти:**

- здійснювати відповідні заходи, спрямовані на реалізацію державної політики в сфері публічної служби, дотримуватись основних вимог до публічних службовців і поводити себе в межах загальних правил поведінки публічного службовця;
- застосовувати норми чинного законодавства в професійній діяльності;
- адекватно застосовувати основні поняття та категорії у сфері публічної служби;
- у професійній діяльності впроваджувати новітні технології реалізації функцій органів державної влади та місцевого самоврядування;
- виявляти корупційні ризики, уникати їх та врегульовувати конфлікт інтересів.

2. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичне заняття № 1

Тема 1. Історія публічної служби. Становлення публічної служби в умовах Незалежності.

- 1.1. Запровадження державної служби.
- 1.2. Становлення публічної служби в умовах Незалежності.
- 1.3. Сучасні тренди реформування публічної служби.

Мета: дослідити історію становлення публічної служби в умовах Незалежності, а також сучасні тренди реформування публічної служби.

Норма часу: 2 год.

Питання для обговорення:

1. Коли був прийнятий закон, що започаткував складання присяги в Українській Державі?
2. Коли був прийнятий закон, що запровадив систему класів посад та рангів пенсії, а також схему їх посадових окладів?
3. Коли був прийнятий закон, що заклав механізм призначення на посади державних урядовців в Українській Державі?
4. На які групи поділялися державні службовці (урядники) в Західно-Українській Народній Республіці?
5. Яким законом була продовжена адміністративна традиція у період Директорії Української Народної Республіки?
6. Коли розпочав свою діяльність Інститут державного управління і самоврядування при Кабінеті Міністрів України?
7. Коли був прийнятий Закон України «Про державну службу» та які його недоліки?
8. Коли було утворене Головне управління державної служби при Кабінеті Міністрів України?
9. В якому році до Переліку напрямів та спеціальностей підготовки фахівців у вищих навчальних закладах була внесена окрема галузь підготовки «Державне управління»? Коли назва спеціальності отримала назву «Публічне управління та адміністрування»?
10. Назвіть основні засади інституту публічної служби, сформульовані у Концепції адміністративної реформи в Україні.
11. Коли був прийнятий Закон України «Про службу в органах місцевого самоврядування»?

12. Які нові посади у сфері державної служби передбачалися Стратегією реформування державного управління на 2016–2020 роки?

13. Скільки рівнів управління може включати організаційна структура міністерств згідно Концепції оптимізації системи центральних органів виконавчої влади?

Список використаних джерел та літератури

1. Малиновський В. Я. Публічна служба в Україні: підручник. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2018. 312 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/199400191.pdf>.

2. Публічна служба: навч. посіб. / С. М. Серьогін, Н. А. Липовська, Є. І. Бородін та ін. ; за заг. ред. С. М. Серьогіна. Дніпро : ГРАНІ, 2018. 384 с. URL: http://www.dridu.dp.ua/biblioteka/doc/Publiczna_sluzhba.pdf.

3. Державна служба : підручник : у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України; редкол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), О. Ю. Оболенський (заст. голови), С. М. Серьогін (заст. голови) та ін.. Київ. ; Одеса : НАДУ, 2012. Т. 1. 372 с. URL: http://academy.gov.ua/NMKD/library_nadu/Pidruchnuiky_NADU/2aa8d08a-a24e-4579-a834-2b601099c0bd.pdf.

4. Державна служба : підручник : у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України; редкол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), О. Ю. Оболенський (заст. голови), С. М. Серьогін (заст. голови) та ін. Київ. ; Одеса : НАДУ, 2013. Т. 2. 348 с. URL: <https://ktpu.kpi.ua/wp-content/uploads/2014/02/DERZHAVNA-SLUZHBA-tom2-2013.pdf>

5. Лазор О. Д., Лазор О. Я. Служба в органах місцевого самоврядування: Науково-практичний коментар. Навчальний посібник. (Публічна служба). 2-е видання. Київ : Дакор, 2007. 424 с.

6. Черноног Є. С. Державна служба: історія, теорія і практика : навч. посіб. Київ : Знання, 2008. 458 с.

7. Вишневський А. В. Національні та загальноєвропейські ознаки державної служби в Україні у контексті її історичного розвитку. Державна служба України в історичному контексті: проблеми становлення та розвитку: зб. текстів виступів на наук.-практ. конф. (Київ, 18 листоп. 2008 р.) / за заг. ред. А. Вишневського. Київ: ЦАДС, 2009. С. 22.

8. Деякі питання реформування державного управління в Україні: розпорядження Кабінету Міністрів України від 24.06.2016 р. № 474-р. *Офіційний вісник України*. 2016. № 55. Ст. 1919.

9. Деякі питання реформування системи професійного навчання державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування: постанова Кабінету Міністрів України від 27.09.2016 р. № 674. *Урядовий кур'єр*. 2016. 4 жовт. С. 10.

10. Деякі питання упорядкування структури Секретаріату Кабінету Міністрів України, апарату міністерств та інших центральних органів виконавчої влади: постанова Кабінету Міністрів України від 18.08.2017 р. № 644. *Урядовий кур'єр*. 2017. 29 серп. С. 45.

11. Історія державної служби в Україні: у 5 т. / [О.Г. Аркуша, О.В. Бойко, Є. І. Бородін та ін.; відп. ред. Т. В. Мотренко, В. А. Смолій; редкол.: С.В. Кульчицький (кер. авт. кол.) та ін.; Голов. упр. держ. служби України, Ін-т історії НАН України. Київ: Ніка-Центр, 2009. Т. 5: Документи і матеріали. Кн. 1. 1914-1991 / упоряд. Г. В. Боряк. 824 с.

12. Конституція України прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28.06.1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.

13. Концепція розвитку законодавства про державну службу: затв. Указом Президента України від 05.03.2004 р. № 278. *Офіційний вісник України*. 2004. № 10. С. 31. Ст. 578.

14. Концепція розвитку законодавства про державну службу: затв. Указом Президента України від 05.01.2005 р. № 1/2005. *Офіційний вісник України*. 2005. № 2. Ст. 76.

15. Концепція розвитку законодавства про державну службу в Україні: затв. Указом Президента України від 20.02.2006 р. № 140/2006. *Офіційний вісник України*. 2006. № 8. С. 39. Ст. 421.

16. Мацегора К. Міністерства стануть потужними аналітичними центрами. *Урядовий кур'єр*. 2018. 11 січ. С. 2.

17. Научные основы государственного управления в СССР. Москва: Наука, 1968. 440 с.

18. Про боротьбу з корупцією: Закон України від 05.10.1995 р. № 356/95-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1995. № 34. Ст. 266.

19. Про внесення змін до деяких законів України щодо окремих питань проходження державної служби: Закон України від 09.11.2017 р. № 2190-VIII. *Відомості Верховної Ради*. 2017. № 45. Ст. 405.

20. Про внесення змін до розпорядження Кабінету Міністрів України від 11 листопада 2016 р. № 905: розпорядження Кабінету Міністрів України від 18 серп. 2017р. № 580-р. *Урядовий кур'єр*. 2017. 29 серп. С. 50.

21. Про державну службу: Закон України від 16.12.1993 р. № 3723-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 52. Ст. 490.
22. Про державну службу: Закон України від 17.11.2011 р. № 4050-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2012. № 26, Ст. 273.
23. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 р. № 889-VIII. *Офіційний вісник України*. 2016. № 3. С. 28. Ст. 149.
24. Про деякі заходи щодо оптимізації керівництва в системі центральних органів виконавчої влади: затв. Указом Президента України від 26.05.2003 р. № 434/2003. *Офіційний вісник України*. 2003. № 22. Ст. 989.
25. Про деякі питання впорядкування статусу державних службовців: затв. Указом Президента України 11.06.2001 р. № 419/2001. *Офіційний вісник України*. 2001. № 24. Ст. 1070.
26. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII. *Голос України*. 2014. 25 жовт. С. 32–39.
27. Про засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2014–2017 роки: Закон України від 14.10.2014 р. № 1699-VII. *Урядовий кур'єр*. 2014. 29 жовт. С. 9.
28. Про засади запобігання та протидії корупції: Закон України від 07.04.2011 р. № 3206-VI. *Офіційний вісник України*. 2011. № 44. С. 9. Ст. 1764.
29. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266. *Урядовий кур'єр*. 2015. 10 черв. С. 15.
30. Про затвердження Правил етичної поведінки державних службовців: постанова Кабінету Міністрів України від 11.02.2016 р. № 65. *Урядовий кур'єр*. 2016. 20 лют. С. 12.
31. Про заходи щодо впровадження Концепції адміністративної реформи в Україні: затв. Указом Президента України від 22.07.1998 р. № 810/98. *Офіційний вісник України*. 1999. № 21. Ст. 943.
32. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97. *Голос України*. 1997. 12 черв. С. 5–14.
33. Про очищення влади: Закон України від 16.09.2014 р. № 1682-VII. *Голос України*. 2014. 15 жовт. С. 4–5.
34. Про підвищення ефективності системи державної служби: затв. Указом Президента України від 11.02.2000 р. № 208/2000. *Офіційний вісник України*. 2000. № 7. Ст. 263.

36. Про Примірне положення про державного секретаря міністерства: затв. Указом Президента України від 14.07.2001 р. № 529/2001. *Офіційний вісник України*. 2001. № 29. Ст. 1305.

37. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 07.06.2001 р. № 2493-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 33. Ст. 175.

38. Про Стратегію реформування системи державної служби в Україні: затв. Указом Президента України від 14.04.2000 р. № 599/2000. *Офіційний вісник України*. 2000. № 16. Ст. 665.

39. Про стратегію сталого розвитку «Україна — 2020»: затв. Указом Президента України від 12.01.2015 р. № 5/2015. *Офіційний вісник України*. 2015. № 4. Ст. 67.

40. Про схвалення Концепції запровадження посад фахівців з питань реформ: розпорядження Кабінету Міністрів України від 11.11.2016 р. № 905-р. *Урядовий кур'єр*. 2016. 29 груд. С. 12.

41. Про схвалення Концепції оптимізації центральних органів виконавчої влади: розпорядження Кабінету Міністрів України від 27.12.2017 р. № 1013-р. *Урядовий кур'єр*. 2018. 20 січ. С. 11.

42. Про схвалення Стратегії реформування державної служби та служби в органах місцевого самоврядування в Україні на період до 2017 року та затвердження плану заходів щодо її реалізації: розпорядження Кабінету Міністрів України від 18.03.2015 р. № 227-р. *Урядовий кур'єр*. 2015. 7 квіт. С. 7.

43. Про чергові заходи щодо дальшого здійснення адміністративної реформи в Україні: затв. Указом Президента України від 29.05.2001 р. № 345/2001. *Урядовий кур'єр*. 2001. 31 трав. С. 4.

44. Реформа публічної адміністрації в Україні: біла книга. Київ: ЦСРДС ГУДС, 2006. С. 13–14.

Практичне заняття № 2

Тема 2. Теоретичні засади публічної служби.

1. Сутність і поняття публічної служби.

2. Види публічної служби.

Мета: Ознайомити студентів із поняттям, сутністю та видами публічної служби.

Норма часу: 2 год.

Питання для обговорення:

1. В якому документі вперше з'явилося поняття «публічна служба»?

2. В якому законодавчому акті дане визначення «публічної служби»?
3. Охарактеризуйте широкий підхід розуміння публічної служби.
4. Охарактеризуйте вузький підхід розуміння публічної служби.
5. Дайте визначення поняття «публічна служба».
6. Назвіть основні засади публічної служби.
7. Назвіть ознаки публічної служби.
8. Назвіть основні характеристики публічної служби.
9. Назвіть види публічної служби.
10. З яких видів складається державна служба?
11. Чим відрізняється адміністративна від спеціалізованої державної служби?
12. З яких видів складається спеціалізована державна служба?
13. З яких видів складається безпекова служба?
14. З яких видів складається правнича служба?
15. Назвіть особливості муніципальної служби.
16. Назвіть відмінності виборної та адміністративної муніципальної служби.
17. Яке функціональне призначення патронатної служби?

Список використаних джерел та літератури

1. Авер'янов В. Андрійко О. Актуальні завдання створення нового законодавства про державну службу в Україні. *Юридичний журнал*. № 8 (38). 2005. С. 53–55.
2. Атаманчук Г. В. Теория государственного управления: курс лекций. Москва: Юридическая література. 1997. 400 с.
3. Біла-Тіунова Л. Р. Публічна служба як адміністративно-правова категорія. *Наукові праці Одеської національної юридичної академії*. 2009. С. 142–154.
4. Ботвінов р. Г. Розвиток публічної служби особливого призначення в Україні: автореф. дис. ... д-ра наук держ упр.: 25.00.03 / НАДУ ДРІДУ. Дніпро, 2018. 37 с.
5. Желюк Т. Л. Державна служба: навч. посіб. для вузів. Київ: Професіонал, 2005. 576 с.
6. Ківалов С. В., Біла-Тіунова Л. Р. Публічна служба в Україні: підручник. Одеса: Фенікс, 2009. 688 с.
7. Колісніченко Н. М. Державна служба в Європейському Союзі. Європеїзація та розвиток державної служби в Україні: навч. посібник. Київ: Міленіум, 2009. 248 с.

8. Концепція розвитку законодавства про державну службу: затв. Указом Президента України від 05.01.2005 р. № 1/2005. *Офіційний вісник України*. 2005. № 2. С. 55. Ст. 76.
9. Лазор О.Д. Шелепницька І.П. Публічна самоврядна влада в Республіці Італія та Україні: особливості організації та функціонування: монографія. Київ: Дакор, 2008. С. 120.
10. Оболенський О. Ю. Державна служба: навч. посібник. Київ: КНЕУ, 2003. 344 с.
11. Панейко Ю. Л. Наука адміністрації і адміністративного права: у 2 т. Загальна частина. Авгсбург, 1949. С. 49–51.
12. Петришин А. В. Государственная служба. Историко-теоретические предпосылки, сравнительно-правовой и логико-понятийный анализ: монография. Харьков: Факт, 1998. 168 с.
13. Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів: Закон України від 03.10.2017. № 2147-VIII. *Урядовий кур'єр*. 2017. 7 груд. С. 49.
14. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 р. № 889-VIII. *Офіційний вісник України*. 2016. № 3. Ст. 149.
15. Про заходи щодо впровадження Концепції адміністративної реформи в Україні: затв. Указом Президента України від 22.07.1998 р. № 810/98. *Офіційний вісник України*. 1999. № 21. Ст. 943.
16. Публічна служба. Зарубіжний досвід та пропозиції для України / за заг. ред. Тимощука В.П., Школика А.М. Київ: Конус-Ю, 2007. 735 с.
17. Публічна служба: системна парадигма: кол. монографія / К.О. Ващенко, С. М. Сergyгін, Є. І. Бородин, Н. А. Липовська, Н. Г. Сорокіна та ін. / за заг. ред. С. М. Сergyгіна. Дніпро: ДРІДУ НАДУ. 2017. 256 с.
18. Рунова Н. Публічна служба в Україні: проблеми дефініції. *Публічне право*. 2012. № 3 (7). С. 269–274.
19. Світові моделі державного управління: досвід для України / за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, С. В. Загороднюка, П. І. Крайніка, Х. М. Дейнеги. 2-ге вид. Київ: НАДУ, 2015. 612 с.
20. Янюк Н. Актуальні проблеми формування публічної служби в Україні. *Вісник Львівського університету. Серія: Юридична*. 2010. Вип. 51. С. 162–167.

Практичне заняття № 3

Тема 3. Політична служба

1. Природа і поняття політичної служби.
2. Політичні діячі (політики).
 - 2.1. Президент України.
 - 2.2. Голова Верховної Ради України, його заступники, народні депутати України.
 - 2.3. Члени Кабінету Міністрів України.
 - 2.4. Заступники міністрів.

Мета: З'ясувати природу і поняття політичної служби.

Норма часу: 2 год.

Питання для обговорення:

1. У якій праці В. Вільсон розмежував політику і управління?
2. В який період відбулося розмежування на законодавчому рівні політичних та адміністративних посад в Європі?
3. В якому вітчизняному офіційному документі вперше з'явилася ідея розмежування політичних та адміністративних посад?
4. В якому році політичні посади в Україні отримали офіційний статус?
5. Якими особливостями визначається політичний характер політичних посад?
6. Назвіть форми політичної відповідальності.
7. У яких випадках застосовується контрасигнація?
8. Які посади відносяться до політичних посад?
9. Назвіть специфічні принципи, якими керуються політичні діячі у своїй діяльності.
10. Назвіть інструменти політичної діяльності, надані народним депутатам України.
11. З якого моменту вступає на пост новообраний Президент України?
12. Яка посадова особа очолює Раду національної безпеки і оборони?
13. За чиєю пропозицією Президент України вносить подання про призначення на посаду Прем'єр-міністра України?
14. Назвіть випадки, в яких Президент України має право достроково припинити повноваження Верховної Ради України?
15. Які повноваження здійснює Голова Верховної Ради України?
16. Які повноваження здійснює Перший заступник Голови Верховної Ради України?
17. Хто може бути народним депутатом України?
18. Протягом якого часу формується коаліція депутатських фракцій у

Верховній Раді України?

19. Назвіть, кому належить право законодавчої ініціативи у Верховній Раді України?
20. Назвіть склад Кабінету Міністрів України.
21. З якого моменту вступає на посаду член Кабінету Міністрів України?
22. Скільки міністрів, які не очолюють міністерств, можуть бути призначеними до складу Кабінету Міністрів України?
23. Які функції виконує Міністр Кабінету Міністрів України?
24. За чийм поданням призначається на посаду Міністр оборони України?
25. Назвіть випадки, внаслідок яких настає відставка Кабінету Міністрів України?
26. Назвіть відмінності солідарної та індивідуальної відповідальності члена Кабінету Міністрів України.
27. Які функції здійснює міністр?
28. За якою процедурою призначаються на посади та звільняються з посад перший заступник та заступники міністра?
29. Назвіть орган, що здійснює дисциплінарне провадження стосовно міністра і його заступників?

Список використаних джерел та літератури

1. Деякі питання реалізації Закону України «Про державну службу»: постанова Кабінету Міністрів України від 05.04.2017 р. № 243. *Урядовий кур'єр*. 2017. 21 квіт. С. 10.
2. Конституція України прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28.06.1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
3. Крупчан О. Д. Політичні діячі та державні службовці: підстави для розмежування та їх вплив на компетенцію центральних органів виконавчої влади. *Бюлетень Мінюсту України*. 2013. № 8. С. 85–91.
4. Про визначення питань, що належать до компетенції Першого віцепрем'єр-міністра та віце-прем'єр-міністрів: постанова Кабінету Міністрів України від 18.04.2016 р. № 296. *Урядовий кур'єр*. 2016. 21 квіт. С. 12.
5. Про внесення змін до Регламенту Кабінету Міністрів України: постанова Кабінету Міністрів України від 18.04.2018 р. № 326. *Урядовий кур'єр*. 2018. 28 квіт. С. 10.

6. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 р. № 889-VIII. *Офіційний вісник України*. 2016. № 3. С. 28. Ст. 149.

7. Про затвердження Порядку здійснення дисциплінарного провадження стосовно міністрів та їх заступників, керівників інших центральних органів виконавчої влади та їх заступників, керівників місцевих органів виконавчої влади та їх заступників, на яких не поширюється законодавство про державну службу: постанова Кабінету Міністрів України від 27.12.2017 р. № 1087. *Урядовий кур'єр*. 2018. 12 січ. С. 12.

8. Про затвердження Регламенту Кабінету Міністрів України: постанова Кабінету Міністрів України від 18.07.2007 р. № 950 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 09.11.2011 р. № 1156). *Урядовий кур'єр*. 2007. 3 серп. С. 7–18.

9. Про заходи щодо впровадження Концепції адміністративної реформи в Україні: затв. Указом Президента України від 22.07.1998 р. № 810/98. *Офіційний вісник України*. 1999. № 21. Ст. 943.

10. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02.2014 р. № 794-VII. *Відомості Верховної Ради*. 2014. № 13, Ст. 222.

11. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018 р. № 2469-VIII. *Урядовий кур'єр*. 2018. 18 лип. С. 7–9.

12. Про позбавлення В. Януковича звання Президента України: Закон України від 04.02.2015 р. № 144-VIII. *Урядовий кур'єр*. 2015. 17 черв. С. 4.

13. Про Регламент Верховної Ради України: Закон України від 10.02.2010 р. № 1861-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2010. № 14. Ст. 133.

14. Про статус народного депутата України: Закон України від 17.11.1992 р. № 2790-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 3. Ст. 17.

15. Про схвалення Концепції оптимізації системи центральних органів виконавчої влади: затв. розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27.12.2017 р. № 1013-р. *Урядовий кур'єр*. 2018. 20 січ. С. 11.

16. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17.03.2011 р. № 3166-VI. *Відомості Верховної Ради*. 2011. № 38. Ст. 385.

17. Про чергові заходи щодо подальшого здійснення адміністративної реформи в Україні: затв. Указом Президента України

від 29.05.2001 р. № 345/2001. *Офіційний вісник України*. 2001. № 22. Ст. 985.

18. Шаповал В. Виконавча влада в контексті форм державного правління (теорія і практика світового конституціоналізму). *Право України*. 2015. № 11. С. 77–87.

19. Wilson W. The study of Administration. *Political science quarterly*. 1977. Vol. 2. № 1 (June). P. 197–222.

Практичне заняття № 4

Тема 4. Державна служба.

1. Теоретичні засади державної служби.
2. Адміністративна державна служба.
 - 2.1. Поняття і правовий статус державного службовця.
 - 2.2. Поняття посади і посадової особи.
 - 2.3. Класифікація посад державної служби.
 - 2.4. Проходження державної служби.
3. Спеціалізована державна служба.
 - 3.1. Дипломатична служба.
 - 3.2. Податкова і митна служба.

Мета: Розкрити теоретичні засади державної служби в Україні, поняття і правовий статус державного службовця, поняття посади і посадової особи, процедуру проходження державної служби.

Норма часу: 2 год.

Питання для обговорення:

1. Назвіть організаційно-функціональні принципи, на яких ґрунтується інститут державної служби.
2. Назвіть основні цілі і завдання державної служби.
3. Як класифікуються функції державної служби?
4. Що таке «система особистих заслуг»?
5. Назвіть відмінності адміністративного та спеціалізованого видів державної служби.
6. Назвіть складники правового статусу державного службовця?
7. Назвіть права і обов'язки державного службовця.
8. Як законодавством України класифікуються обмеження стосовно державних службовців?
9. Назвіть складники політичної неупередженості державного службовця.
10. Назвіть види відповідальності державного службовця.

11. Назвіть види дисциплінарних стягнень, що застосовуються до державних службовців.
12. Який орган є дисциплінарною комісією стосовно державних службовців, які займають посади державної служби категорії «А»?
13. Який орган проводить службове розслідування стосовно державних службовців, які займають посади державної служби категорії «А»?
14. Якою є тривалість відсторонення державного службовця від виконання посадових обов'язків?
15. З якою метою формується дисциплінарна справа?
16. Хто такий керівник державної служби в державному органі?
17. Яка посадова особа є керівником державної служби в місцевій державній адміністрації?
18. Назвіть групи посад фахівців з питань реформ.
19. Назвіть види службової кар'єри державного службовця.
20. У яких випадках законом передбачене строкове призначення на посаду державної служби?
21. Які посади державної служби відносяться до категорії «А»?
22. Які посади державної служби відносяться до категорії «Б»?
23. Які посади державної служби відносяться до категорії «В»?
24. Скільки рангів державних службовців встановлено Законом України «Про державну службу»?
25. Назвіть групи оплати праці державних службовців.
26. Назвіть складники проходження державної служби.
27. Які вимоги до професійної компетентності встановлені до осіб, які претендують на вступ на державну службу?
28. Хто проводить конкурс на зайняття посад категорії «А»?
29. В яких державних органах проводиться закритий конкурс?
30. Який строк випробування встановлюється при призначенні на посаду державної служби?
31. Які оцінки виставляються за результатами оцінювання службової діяльності державного службовця?
32. Навіть систему підготовки, спеціалізації та підвищення кваліфікації державних службовців.
33. Назвіть підстави для припинення державної служби.
34. Назвіть види державної служби, що належать спеціалізованій служби.
35. Назвіть основні принципи дипломатичної служби.
36. Назвіть категорії дипломатичних посад.

37. Назвіть дипломатичні ранги, що присвоюються дипломатичним працівникам.
38. Назвіть підстави відставки дипломатичних службовців.
39. Назвіть спеціальні звання податкової і митної служби.

Список використаних джерел та літератури

1. Державне управління: теорія і практика / заг. ред. В. Б. Авер'янова. Київ: Юрінком Інтер. 1998. 432 с.
2. Деякі питання реалізації Закону України «Про державну службу»: постанова Кабінету Міністрів України від 05.04.2017 р. № 243. Урядовий кур'єр. 2017. 21 квіт. С. 10.
3. Деякі питання реформування системи професійного навчання державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування: постанова Кабінету Міністрів України від 27.09.2016 р. № 674. Урядовий кур'єр. 2016. 4 жовт. С. 10.
4. Завдання, ключові показники результативності, ефективності та якості службової діяльності державних службовців, які займають посади державних секретарів міністерств, на 2018 рік: затв. розпорядженням Кабінетом Міністрів України від 11.04.2018 р. № 239-р. Урядовий кур'єр. 2018. 14 квіт. С. 9.
5. Митний кодекс України від 13.03.2012 р. № 4495–VI. Відомості Верховної Ради України. 2012. № 48. Ст. 552.
6. Питання присвоєння рангів державних службовців та співвідношення між рангами державних службовців і рангами посадових осіб місцевого самоврядування, військовими званнями, дипломатичними рангами та іншими спеціальними званнями: постанова Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2016 р. № 306. Урядовий кур'єр. 2016. 28 квіт. С. 12.
7. Про внесення змін до Порядку проведення конкурсу на зайняття посад державної служби: постанова Кабінету Міністрів України від 10.05.2018 р. № 374. Урядовий кур'єр. 2018. 18 трав. С. 8–10.
8. Про внесення змін до Типового порядку проведення оцінювання результатів службової діяльності державних службовців: постанова Кабінету Міністрів України від 14.03.2018 р. № 185. Урядовий кур'єр. 2018. 20 берез. С. 6–7.
9. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 р. № 889-VIII. Офіційний вісник України. 2016. № 3. С. 28. Ст. 149.
10. Про дипломатичну службу: Закон України від 7.06.2018 р. № 2449-VII. Урядовий кур'єр: Орієнтир. 2018. 20 черв. С. 5–7. 143

11. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII. Голос України. 2014. 25 жовт. С. 32–39.

12. Про затвердження Порядку визначення спеціальних вимог до осіб, які претендують на зайняття посад державної служби категорій «Б» і «В»: затв. наказом Національного агентства України з питань державної служби 06.04.2016 р. № 72. <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0647-16/paran12#n12>.

13. Про затвердження Порядку організації і проведення тренінгів для державних службовців, які займають посади державної служби категорії «А»: постанова Кабінету Міністрів України від 23.08.2016 р. № 536. Урядовий кур'єр. 2016. 1 верес. С. 13.

14. Про затвердження Типових вимог до осіб, які претендують на зайняття посад державної служби категорії «А»: постанова Кабінету Міністрів України від 22.07.2016 р. № 448. Офіційний вісник України. 2016 р. № 59. Ст. 2026.

15. Про заходи щодо впровадження Концепції адміністративної реформи в Україні: затв. Указом Президента України від 22.07.1998 р. № 810/98. Офіційний вісник України. 1999. № 21. Ст. 943.

16. Про організацію проведення атестації осіб, які претендують на вступ на державну службу, щодо вільного володіння державною мовою: постанова Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2017 р. № 301. Урядовий кур'єр. 2017. 29 квіт. С. 9–10.

17. Про схвалення Концепції запровадження посад фахівців з питань реформ: затв. розпорядженням Кабінету Міністрів України від 11.11.2016 р. № 905-р. Урядовий кур'єр. 2016. 29 груд. С. 12.

Практичне заняття № 5

Тема 5. Безпекова служба

1. Військова служба
 - 1.1. Служба у Збройних Силах України
 - 1.2. Розвідувальна служба
 - 1.3. Державна спеціальна служба транспорту
2. Правоохоронна служба
 - 2.1. Поліцейська служба
 - 2.2. Гвардійська служба
 - 2.3. Прикордонна служба
 - 2.4. Охоронна служба
 - 2.5. Розслідувальна служба
 - 2.6. Антикорупційна служба

- 2.7. Кримінально-виконавча служба
- 2.8. Служба в податковій міліції
- 3. Служба безпеки
 - 3.1. Служба безпеки України
 - 3.2. Служба спеціального зв'язку та захисту інформації
- 4. Служба цивільного захисту

Мета: Вивчити поняття безпекової служби – публічної служби особливого характеру, що полягає у професійній діяльності службовців, які здійснюють професійну діяльність щодо реалізації функцій, прав і обов'язків державних органів в особливих умовах, спрямованих на забезпечення захисту життя і здоров'я людей, державної безпеки, безпеки громадян, оборони, захисту суверенітету, територіальної цілісності і недоторканності України, боротьбу з корупцією.

Норма часу: 4 год.

Питання для обговорення:

1. Які служби відносяться до безпекової публічної служби?
2. Назвіть види військової служби.
3. Назвіть перелік військових звань.
4. Дайте визначення поняття «військово-політичне керівництво Збройними Силами України».
5. Дайте визначення поняття «адміністративне керівництво Збройними Силами України».
6. Які служби складають правоохоронний вид публічної служби?
7. Назвіть гарантії професійної діяльності поліцейського?
8. Яка періодичність проходження підвищення кваліфікації за відповідним напрямом службової діяльності поліцейських?
9. Назвіть види спеціальних звань поліцейських.
10. Назвіть види дисциплінарних стягнень, що можуть застосовуватися до поліцейських.
11. Хто здійснює військово-політичне та адміністративне керівництво Національною гвардією України?
12. Які категорії входять до особового складу Державної прикордонної служби України?
13. Назвіть спеціальні звання співробітників Служби судової охорони.
14. Назвіть склад Комісії з проведення конкурсу на зайняття посади Директора Державного бюро розслідувань.

15. Який строк обов'язкового стажування в Державному бюро розслідувань осіб, які не мають досвіду практичної роботи за спеціальністю?
16. На який строк призначається Директор НАБУ?
17. Який строк обов'язкового стажування в НАБУ осіб, які не мають попереднього досвіду роботи в державних органах на посадах, пов'язаних з оперативно-розшуковою діяльністю, проведенням досудового розслідування?
18. Яка періодичність проходження обов'язкового підвищення кваліфікації працівниками НАБУ?
19. Назвіть спеціальні звання, що встановлюються особам рядового і начальницького складу кримінально-виконавчої служби.
20. Назвіть основні завдання податкової міліції.
21. Кому підпорядкована Служба безпеки України?
22. Хто входить до кадрів Служби безпеки України?
23. Якою владою щодо підлеглих військовослужбовців користується Голова Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації?
24. Який статут розповсюджується на військовослужбовців Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації?
25. Хто відноситься до особового складу Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації?
26. Дайте визначення служби цивільного захисту.
27. Хто належать до персоналу (кадрів) органів управління та сил цивільного захисту?
28. Який центральний орган виконавчої влади реалізує державну політику у сфері цивільного захисту?

Список використаних джерел та літератури

1. Ботвінов Р. Г. Розвиток публічної служби особливого призначення в Україні: автореф. дис. ... д-ра наук держ упр.: 25.00.03 / НАДУ ДРІДУ. Дніпро, 2018. 37 с.
2. Ботвінов Р. Г. Розвиток публічної служби особливого призначення в Україні: дис. ... д-ра наук держ упр.: 25.00.03 / ДРІДУ НАДУ. Дніпро, 2018. 502 с.
3. Кодекс цивільного захисту України від 02.10 .2012 р. № 5403-VI. *Відомості Верховної Ради*. 2013. № 34–35. Ст. 458.
4. Питання присвоєння рангів державних службовців та співвідношення між рангами державних службовців і рангами

посадових осіб місцевого самоврядування, військовими званнями, дипломатичними рангами та іншими спеціальними званнями: постанова Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2016 р. № 306. *Урядовий кур'єр*. 2016. 28 квіт. С. 11–12.

5. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. Відомості *Верховної Ради України*. 2011. № 17. Ст. 112.

6. Про військовий обов'язок і військову службу: Закон України від 25.03.1992 р. № 2232-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 27. Ст. 385.

7. Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у зв'язку з прийняттям Закону України «Про Вищий антикорупційний суд»: Закон України від 12.07.2018 р. № 2509-VIII. *Урядовий кур'єр*. 2018. 9 серп. С. 5–6.

8. Про Державне бюро розслідувань: Закон України від 12.11.2015 р. № 794-VIII. *Урядовий кур'єр*. 2016. 27 січ. С. 15.

9. Про Державну кримінально-виконавчу службу України: Закон України від 23.06.2005 р. № 2713-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2005. № 30. Ст. 409.

10. Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб: Закон України від 04.03.1998 р. № 160/98-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1998. № 35. Ст. 236.

11. Про Державну прикордонну службу України: Закон України від 03.04.2003 р. № 661-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 27. Ст. 208.

12. Про Державну службу спеціального зв'язку та захисту інформації України: Закон України від 23.02.2006 р. № 3475-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2006. № 30. Ст. 258.

13. Про Державну спеціальну службу транспорту: Закон України від 05.02.2004 р. року № 1449-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 19. Ст. 269.

14. Про Дисциплінарний статут Національної поліції України: Закон України від 15.03.2018 р. № 2337-VIII. *Урядовий кур'єр*. 2018. 12 лип. С. 4.

15. Про затвердження Положення про Адміністрацію Державної прикордонної служби України: постанова Кабінету Міністрів України від 16.10.2014 р. № 533. *Офіційний вісник України*. 2014 р. № 85. С. 19, Ст. 2390.

16. Про затвердження Типового порядку проведення відкритого конкурсу для призначення на посади у Державному бюро

розслідувань: постанова Кабінету Міністрів України від 20.12.2017 р. № 1069. *Урядовий кур'єр*. 2017 р. 30 груд. С. 16.

17. Про Збройні Сили України: Закон України від 06.12.1991 р. № 1934-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 9, Ст. 108.

18. Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14.10.2014 р. № 1698-VII. *Урядовий кур'єр*. 2014. 4 листоп. С. 10-13.

19. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018 р. № 2469-VIII. *Урядовий кур'єр*. 2018. 18 лип. С. 8-10.

20. Про Національну гвардію України: Закон України від 13.03.2014 р. № 876-VII. *Відомості Верховної Ради*. 2014. № 17. Ст. 594.

21. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VIII. *Відомості Верховної Ради*. 2015. № 40-41. Ст. 37.

22. Про розвідувальні органи України: Закон України від 22.03.2001 р. № 2331-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 19. Ст. 94.

23. Про Службу безпеки України: Закон України від 25.03.1992 р. № 2229-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 27, Ст. 382.

24. Про Службу зовнішньої розвідки України: Закон України від 01.12.2005 р. № 3160-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2006. № 8. Ст. 94.

25. Про текст Військової присяги: затв. Указом Президії Верховної Ради України від 10.10.1991 р. № 1640-XII. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1640-12> (дата звернення: 30.04.2018).

Практичне заняття № 6

Тема 6. Правнича служба.

1. Суддівська служба.

1.1. Суддя Конституційного Суду України.

1.2. Статус суддів.

1.3. Адміністративні посади в суді.

2. Прокурорська служба.

2.1. Статус прокурора.

2.2. Адміністративні посади прокурорів.

Мета: З'ясувати стан нормативно-правового забезпечення правничої служби (суддівська та прокурорська служби).

Норма часу: 2 год.

Питання для обговорення:

1. Який склад Конституційного Суду України?
2. На який термін призначається Суддя Конституційного Суду України?
3. Чи може бути призначеним повторно Суддя Конституційного Суду України?
4. Назвіть граничний термін перебування на посаді судді.
5. Назвіть вимоги, одній з яких має відповідати Суддя Верховного Суду.
6. Назвіть вимоги, одній з яких має відповідати суддя апеляційного суду.
7. Який орган здійснює добір кандидатів на посаду судді?
8. Як здійснюється призначення на посаду судді?
9. Назвіть етапи, що включає кваліфікаційне оцінювання судді.
10. Який орган встановлює Порядок проведення іспиту суддів та методику встановлення його результатів?
11. З якою метою створюється Громадська рада міжнародних експертів?
12. Назвіть склад Громадської ради міжнародних експертів.
13. До якої дати суддя зобов'язаний подати щорічну декларацію доброчесності?
14. Назвіть підстави, згідно яких суддя може бути звільнений з посади?
15. За наявності якого стажу роботи на посаді судді він має право подати заяву про відставку?
16. За яких обставин суддя може бути нагороджений державними нагородами?
17. Назвіть адміністративні посади в суді.
18. На який строк обирається суддя на адміністративну посаду?
19. Як обирається на посаду і звільняється з посади Голова Верховного Суду?
20. На який строк обирається Голова касаційного суду?
21. Яка періодичність проходження підготовки суддею?
22. Назвіть функції прокуратури, котрі здійснюють прокурори.
23. На який строк призначаються на посаду прокурори?
24. Хто може бути військовими прокурором?
25. Хто може бути прокурором Спеціалізованої антикорупційної прокуратури?
26. На який строк призначається на посаду Генеральний прокурор?

27. Назвіть адміністративні посади, передбачені у Спеціалізованій антикорупційній прокуратурі.

28. У зв'язку з чим припиняються повноваження прокурора?

29. Назвіть дисциплінарні стягнення, що можуть бути накладені на прокурора.

30. У яких випадках припиняються повноваження прокурора на адміністративній посаді?

Список використаних джерел та літератури.

1. Конституція України прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28.06.1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.

2. Питання присвоєння рангів державних службовців та співвідношення між рангами державних службовців і рангами посадових осіб місцевого самоврядування, військовими званнями, дипломатичними рангами та іншими спеціальними званнями: постанова Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2016 р. № 306. *Урядовий кур'єр*. 2016. 28 квіт. С. 11.

3. Про Вищий антикорупційний суд: Закон України від 7.06.2018 р. № 2447-VIII. *Урядовий кур'єр*. 2018. 19 черв. С. 6-7.

4. Про Вищу раду правосуддя: Закон України від 21.12.2016 р. № 1798-VIII. *Відомості Верховної Ради*. 2017. № 7–8. Ст. 50.

5. Про Конституційний Суд України: Закон України від 13.07.2017 р. № 2136-VIII. *Урядовий кур'єр*. 2017. 23 серп. С. 6–10.

6. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 р. № 1698-VII. *Голос України*. 2014. 25 жовт. С. 11–21.

7. Про судоустрій та статус суддів: Закон України від 02.06.2016 р. № 1402-VIII. *Урядовий кур'єр*. 2016. 31 серп. С. 5–16.

Практичне заняття № 7

Тема 7. Муніципальна служба

1. Теоретичні засади муніципальної служби.

2. Служба на виборних посадах.

2.1. Сільський, селищний, міський голова.

2.2. Староста.

2.3. Секретар сільської, селищної, міської ради.

2.4. Голова районної (районної у місті), обласної ради.

2.5. Заступники голови районної (районної у місті) обласної ради.

- 2.6. Заступники сільського, селищного, міського голови.
3. Служба на адміністративних посадах.
 - 3.1. Поняття і правовий статус муніципального службовця.
 - 3.2. Керівник служби в органах місцевого самоврядування.
 - 3.3. Поняття посади та їх класифікація.
 - 3.4. Проходження муніципальної служби.

Мета: Дослідити теоретичні та практичні аспекти муніципальної служби (служба на виборних та адміністративних посадах).

Норма часу: 2 год.

Питання для обговорення:

1. Що означає термін «муніципальний»?
2. В якому вітчизняному документі вперше з'явився термін «муніципальна служба»?
3. Дайте визначення муніципальної служби (служби в органах місцевого самоврядування).
4. В якому році служба в органах місцевого самоврядування в Україні відокремилися від державної?
5. Назвіть принципи служби в органах місцевого самоврядування.
6. Назвіть принципи муніципальної служби, котрі не розповсюджуються на виборні посади.
7. Назвіть виборні посади.
8. Назвіть відмінності виборної та адміністративної муніципальної служби.
9. Дайте визначення виборної посадової особи місцевого самоврядування.
10. Які положення Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» не поширюються на виборних посадових осіб?
11. За якою процедурою обирається сільський, селищний голова?
12. Які повноваження здійснює староста?
13. Назвіть повноваження секретаря сільської, селищної, міської ради.
14. Назвіть організаційно-правові відмінності заступника міського голови і заступника голови обласної ради.
15. Дайте визначення службовця місцевого самоврядування (муніципального службовця).
16. Назвіть обов'язки службовця місцевого самоврядування.
17. Назвіть обов'язки керівника служби в органах місцевого самоврядування.

18. Хто є керівником служби в органах місцевого самоврядування у виконавчому апараті районної, обласної ради?
19. Назвіть повноваження керівника служби в органах місцевого самоврядування.
20. Дайте визначення посади в органі місцевого самоврядування.
21. Які ранги присвоюються службовцям місцевого самоврядування, які займають посади категорії І?
22. Які ранги присвоюються службовцям місцевого самоврядування, які займають посади категорії ІІ?
23. Які ранги присвоюються службовцям місцевого самоврядування, які займають посади категорії ІІІ?
24. Яка періодичність присвоєння чергового рангу у межах відповідної категорії посад?
25. Назвіть вимоги до кандидата на зайняття вакантної посади службовця місцевого самоврядування.
26. Назвіть види дисциплінарних стягнень щодо муніципального службовця.
27. Назвіть підстави припинення служби в органах місцевого самоврядування.

Список використаних джерел та літератури.

1. Актуальні проблеми становлення та розвитку місцевого самоврядування в Україні: колект. монографія / за ред. В. В. Кравченка, М. О. Баймуратова, О. В. Батанова. Київ: Атіка, 2007. 864 с.
2. Кравченко В. В., Пітцик М. В. Муніципальне право України: навч. посіб. Київ: Атіка, 2003. 672 с.
3. Культура городского самоуправления: учеб. пособ. / под. ред. С. Вобленко. Николаев: ТЕТРА, 1997. 368 с.
4. Панейко Ю. Теоретичні основи самоврядування. Львів: Літопис, 2002. 196 с.
5. Принципи Європейської хартії місцевого самоврядування: навч. посіб. / М. Пітцик, В. Кравченко, Е. С. Моньйо, Б. Фонтен, В. Черніков та ін. Київ: [б. в.], 2000. 136 с.
6. Про заходи щодо впровадження Концепції адміністративної реформи в Україні: затв. Указом Президента України від 22.07.1998 р. № 810/98. *Офіційний вісник України*. 1999. № 21. Ст. 943.
7. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97 ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1997.

№ 24. Ст. 170

8. Про місцеві вибори: Закон України від 14.07.2015 р. № 595-VIII. *Відомості Верховної Ради*. 2015. № 37-38. Ст. 366.

9. Про службу в органах місцевого самоврядування: проект Закону № 8369. Верховна Рада України. Офіційний веб-портал. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=64016 (дата звернення: 18.07.2018).

10. Про статус депутатів місцевих рад: Закон України від 11.07.2002. № 93-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 40, Ст. 290.

Практичне заняття № 8

Тема 8. Патронатна служба

1. Поняття і особливості патронатної служби

2. Характеристика посад патронатної служби

Мета: Окреслити поняття, особливості та характеристику посад патронатної служби.

Норма часу (за навчальною програмою): 2 год.

Питання для обговорення:

1. У якому році патронатна служба була введена з державної служби?

2. Назвіть ознаки патронатної служби.

3. Назвіть відмінності патронатної і державної служб.

4. Які посади відносяться до посад патронатної служби?

5. Які функції виконує помічник?

6. Які функції виконує консультант?

7. Які функції виконує радник?

8. Які функції виконує прес-секретар?

9. В яких посадових осіб місцевого самоврядування передбачена патронатна служба?

10. На який строк призначається на посаду працівник патронатної служби?

11. За ініціативою якої посадової особи може бути достроково звільнений з посади працівник патронатної служби?

12. Яким законодавством визначаються особливості патронатної служби в судах, органах та установах системи правосуддя?

13. Назвіть правові засади проходження служби працівниками патронатної служби.

14. Ким призначається на посаду та звільняється з посади Радник Президента України?
15. Яку кількість помічників-консультантів може мати народний депутат України?
16. Скільки працівників патронатної служби може мати суддя Конституційного Суду України?
17. Яка процедура призначення на посаду та звільнення з посади помічника судді?
18. Яка чисельність патронатної служби міністра?
19. Назвіть посади працівників патронатних служб у системі правосуддя.
20. Назвіть посади працівників патронатних служб в органах місцевого самоврядування.

Список використаних джерел та літератури.

1. Деякі питання оплати праці державних службовців судів, органів та установ системи правосуддя: постанова Кабінету Міністрів України від 24.05.2017 р. № 358. *Урядовий кур'єр*. 2017. 30 трав. С. 29.
2. Деякі питання працівників патронатних служб в державних органах: постанова Кабінету Міністрів України від 20 квіт. 2016 р. № 298. *Урядовий кур'єр*. 2016. 22 квіт. С. 4.
3. Костишев О. І. Адміністративно-правовий статус патронатної служби міністра: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07 / Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини «Україна». Київ, 2015. 204 с.
4. Патронатна служба: навч. посіб. / Н.В. Галіцина, Д.О. Калниш, Б.В. Коваленко та ін. / за заг. ред. Т.О. Коломєць, В.К. Колпакова. Київ: Ін Юре, 2017. 178 с.
5. Питання оплати праці працівників державних органів: постанова Кабінету Міністрів України від 18 січ. 2017 р. № 15. *Урядовий кур'єр*. 2017. 20 січ. С. 9.
6. Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 9 березня 2006 р. № 268 та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України: постанова Кабінету Міністрів України від 24.05.2017 р. № 353. *Урядовий кур'єр*. 2017. 26 трав. С. 10.
7. Про державну службу: Закон України від 16.12.1993. *Відомості Верховної ради України*. 1993, № 52. Ст. 490.
8. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 р. № 889-VIII. Офіційний вісник України. 2016. № 3. С. 28. Ст. 149.

9. Про запобігання корупції: *Закон України* від 14.10.2014. № 1700-VII. *Голос України*. 2014. 25 жовт. С. 32–39.

10. Про затвердження Типових професійно-кваліфікаційних характеристик посадових осіб місцевого самоврядування: затв. наказом Головного управління державної служби України від 29.12.2009 р. № 406. URL: [https://www.kadrovik.ua/content/pro-zatverdzhennya-tipovikh-profes-ino-kval-f-katsinikh-](https://www.kadrovik.ua/content/pro-zatverdzhennya-tipovikh-profes-ino-kval-f-katsinikh-kharakteristik-posadovikh-os-b-m-st)

[kharakteristik-posadovikh-os-b-m-st](https://www.kadrovik.ua/content/pro-zatverdzhennya-tipovikh-profes-ino-kval-f-katsinikh-kharakteristik-posadovikh-os-b-m-st) (дата звернення: 04.07.2018).

11. Про заходи щодо впровадження Концепції адміністративної реформи в Україні: затв. Указом Президента України від 22.07.1998 р. № 810/98. *Офіційний вісник України*. 1999. № 21. Ст. 943.

12. Про Кабінет Міністрів України: *Закон України* від 27.02.2014 № 794-VII. *Відомості Верховної Ради*. 2014 № 13. Ст. 222.

13. Про Конституційний Суд України: *Закон України* від 13.07.2017 р. № 2136-VIII. *Урядовий кур'єр*. 2017. 23 серп. С. 6–10.

14. Про Радника Президента України: затв. Указом Президента України від 12.11.2014 р. № 870/ 2014. *Урядовий кур'єр*. 2014. 15 листоп. С. 20.

15. Про Рахункову палату: *Закон України* від 02.07.2015 р № 576-VIII. *Урядовий кур'єр*. 2015. 12 серп. С. 14–16.

16. Про статус народного депутата України: *Закон України* від 17.11.1992 р. № 2790-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 3. Ст. 17.

17. Про судоустрій та статус суддів: *Закон України* від 02.06.2016 р. № 1402-VIII. *Урядовий кур'єр*. 2016. 31 серп. С. 5–16.

18. Про центральні органи виконавчої влади: *Закон України* від 17.03.2011 р. № 3166-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 38. С. 1696. Ст. 385.

Практичне заняття № 9

Тема 9. Запобігання корупції та конфлікту інтересів на публічній службі

1. Теоретичне поняття корупції та конфлікту інтересів.
2. Нормативно-правове забезпечення питання запобігання, протидії корупції, а також запобігання та врегулювання конфлікту інтересів.
3. Національне агентство з питань запобігання корупції.
4. Реальний та потенційний конфлікт інтересів, їх розмежування.

5. Типові приклади ситуацій конфлікту інтересів. Способи врегулювання конфлікту інтересів. Особливості врегулювання конфлікту інтересів у окремих категорій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

Мета: розглянути державну антикорупційну політику, правові основи запобігання та протидії корупції; окреслити корупційні ризики на публічній службі та навчитися врегульовувати конфлікт інтересів.

Норма часу: 2 год.

Питання для обговорення:

1. Що таке «корупція» і що таке «Конфлікт інтересів»?
2. Якими нормативно-правовими актами регулюються питання запобігання, протидії корупції, а також запобігання та врегулювання конфлікту інтересів?
3. Назвіть повноваження Національного агентства з питань запобігання корупції.
4. Що означають поняття «реальний» та «потенційний» конфлікт інтересів? Як розмежувати ці два поняття?
5. Які особливості врегулювання конфлікту інтересів у окремих категорій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування?
6. Які є обмеження після припинення діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування?

Список використаних джерел та літератури.

1. Малиновський В. Я. Публічна служба в Україні: підручник. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2018. 312 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/199400191.pdf>.
2. Публічна служба: навч. посіб. / С. М. Серьогін, Н. А. Липовська, Є. І. Бородин [та ін.] ; за заг. ред. С. М. Серьогіна. Дніпро : ГРАНІ, 2018. 384с. URL: http://www.dridu.dp.ua/biblioteka/doc/Publiczna_sluzhba.pdf.
3. Державна служба : підручник : у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президенті України; редкол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), О. Ю. Оболенський (заст. голови), С. М. Серьогін (заст. голови) [та ін.]. Київ. ; Одеса : НАДУ, 2012. Т. 1. 372 с. URL: http://academy.gov.ua/NMKD/library_nadu/Pidruchnuiky_NADU/2aa8d08a-a24e-4579-a834-2b601099c0bd.pdf.

4. Державна служба : підручник : у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України; редкол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), О. Ю. Оболенський (заст. голови), С. М. Серьогін (заст. голови) [таін.]. Київ. ; Одеса : НАДУ, 2013. Т. 2. 348 с. URL: <https://ktpu.kpi.ua/wp-content/uploads/2014/02/DERZHAVNA-SLUZHBA-tom2-2013.pdf>

5. Лазор О. Д., Лазор О. Я. Служба в органах місцевого самоврядування: Науково-практичний коментар. Навчальний посібник. (Публічна служба). 2-е видання. Київ : Дакор, 2007. - 424 с.

6. Черноног Є. С. Державна служба: історія, теорія і практика : навч. посіб. Київ : Знання, 2008. 458 с.

7. Мельник М. І. Корупція. Юридична енциклопедія : в 6 т. Т. 3: К – М / редкол. : Ю. С. Шемшученко (гол. редкол.) [та ін.]. Київ : Українська енциклопедія, 2001. С. 369-370.

8. Словник іншомовних слів: 23000 слів та термінологічних словосполучень / уклад. Л. О. Пустовіт [та ін.]. Київ : Довіра, 2000. 1018 с. (Серія: Б-ка держ. службовця. Держ. мова і діловодство).

9. Корупція. Енциклопедія державного управління [Текст] : у 8 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України ; наук.-ред. колегія : Ю. В. Ковбасюк (голова) та ін. — Т. 6 : Державна служба / наук.-ред. колегія : С. М. Серьогін (співголова), В. М. Сороко (співголова) та ін. Дніпропетровськ : ДРІДУ НАДУ, 2011. С. 234.

10. Корупція. Енциклопедія державного управління : у 8 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України ; наук.-ред. колегія : Ю. В. Ковбасюк (голова) та ін. — Т. 8 : Публічне врядування / наук. ред. кол. : В. С. Загорський (голова), С. О. Телешун (співголова) [та ін.] ; Львівський регіональний інститут державного управління Національна академія державного управління при Президентіві України. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2011. С. 319.

11. Про запобігання корупції : Закон України № 1700-VII від 14.10.2014 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/card/1700-18>.

12. Біблія або Книги Святого Письма Старого й Нового Заповіту (із мови давньоєврейської й грецької на українську дослівно наново перекладена) / переклад проф. І. Огієнка. Київ : Українське Біблійне Товариство, 2004. 1375 с.

13. Методичні рекомендації з питань запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у діяльності осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та прирівняних до них осіб, затверджені Рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції від 14 липня 2016 р. № 2. URL:

3. Тематика самостійної роботи

Таблиця 1.

Розподіл годин самостійної роботи студентів

№ з/п	Види навчальної діяльності	Обсяг часу, годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1	2	3	4
1	Опрацювання лекційного матеріалу	30	20
2	Підготовка до практичних занять		
3	Самостійна робота (опрацювання окремих частин тем програм, які не викладаються на лекціях)	40	80
4	Підготовка до контрольних заходів	8	10
6	Разом	78	110

Під час виконання самостійної роботи студенти поглиблюють отримані знання та самостійно вивчають матеріали окремих тем (для заочної форми навчання) шляхом опрацювання відповідної літератури, здійснюють підготовку до практичних занять та залікових модулів (див. табл. 2).

Таблиця 2.

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	2	3	4
1	Тема 1. Історія публічної служби. Становлення публічної служби в умовах Незалежності.	10	14
2	Тема 2. Теоретичні засади публічної служби.	6	10
3	Тема 3. Політична служба.	8	12
4	Тема 4. Державна служба.	10	12
5	Тема 5. Безпекова служба.	12	14
6	Тема 6. Правнича служба.	8	12

Продовження Таблиці 2.

7	Тема 7. Муніципальна служба.	10	12
8	Тема 8. Патронатна служба.	6	10
9	Тема 9. Запобігання корупції та конфлікту інтересів на публічній службі.	8	14
Разом		78,0	110,0

Підготовка та організація самостійної роботи студентів

Тема 1. Історія публічної служби. Становлення публічної служби в умовах Незалежності

Питання для перевірки знань студентів методом опитування

1. Запровадження державної служби.
2. Становлення публічної служби в умовах Незалежності.
3. Сучасні тренди реформування публічної служби.

Питання для самостійного опрацювання

1. Коли був прийнятий закон, що започаткував складання присяги в Українській Державі?
2. Коли був прийнятий закон, що запровадив систему класів посад та рангів пенсії, а також схему їх посадових окладів?
3. Коли був прийнятий закон, що заклав механізм призначення на посади державних урядовців в Українській Державі?
4. На які групи поділялися державні службовці (урядники) в Західно-Українській Народній Республіці?
5. Яким законом була продовжена адміністративна традиція у період Директорії Української Народної Республіки?
6. Коли розпочав свою діяльність Інститут державного управління і самоврядування при Кабінеті Міністрів України?
7. Коли був прийнятий Закон України «Про державну службу» та які його недоліки?
8. Коли було утворене Головне управління державної служби при Кабінеті Міністрів України?
9. В якому році до Переліку напрямів та спеціальностей підготовки фахівців у вищих навчальних закладах була внесена окрема галузь підготовки «Державне управління»? Коли назва спеціальності отримала назву «Публічне управління та адміністрування»?

10. Назвіть основні засади інституту публічної служби, сформульовані у Концепції адміністративної реформи в Україні.

11. Коли був прийнятий Закон України «Про службу в органах місцевого самоврядування»?

12. Які нові посади у сфері державної служби передбачалися Стратегією реформування державного управління на 2016–2020 роки?

13. Скільки рівнів управління може включати організаційна структура міністерств згідно Концепції оптимізації системи центральних органів виконавчої влади?

Тема 2. Теоретичні засади публічної служби

Питання для перевірки знань студентів методом опитування

1. Сутність і поняття публічної служби.

2. Види публічної служби.

Питання для самостійного опрацювання

1. В якому документі вперше з'явилося поняття «публічна служба»?

2. В якому законодавчому акті дане визначення «публічної служби»?

3. Охарактеризуйте широкий підхід розуміння публічної служби.

4. Охарактеризуйте вузький підхід розуміння публічної служби.

5. Дайте визначення поняття «публічна служба».

6. Назвіть основні засади публічної служби.

7. Назвіть ознаки публічної служби.

8. Назвіть основні характеристики публічної служби.

9. Назвіть види публічної служби.

10. З яких видів складається державна служба?

11. Чим відрізняється адміністративна від спеціалізованої державної служби?

12. З яких видів складається спеціалізована державна служба?

13. З яких видів складається безпекова служба?

14. З яких видів складається правнича служба?

15. Назвіть особливості муніципальної служби.

16. Назвіть відмінності виборної та адміністративної муніципальної служби.

17. Яке функціональне призначення патронатної служби?

Тема 3. Політична служба

Питання для перевірки знань студентів методом опитування

1. Природа і поняття політичної служби.
2. Політичні діячі (політики).
 - 2.1. Президент України.
 - 2.2. Голова Верховної Ради України, його заступники, народні депутати України.
 - 2.3. Члени Кабінету Міністрів України.
 - 2.4. Заступники міністрів.

Питання для самостійного опрацювання

1. У якій праці В. Вільсон розмежував політику і управління?
2. В який період відбулося розмежування на законодавчому рівні політичних та адміністративних посад в Європі?
3. В якому вітчизняному офіційному документі вперше з'явилася ідея розмежування політичних та адміністративних посад?
4. В якому році політичні посади в Україні отримали офіційний статус?
5. Якими особливостями визначається політичний характер політичних посад?
6. Назвіть форми політичної відповідальності.
7. У яких випадках застосовується контрасигнація?
8. Які посади відносяться до політичних посад?
9. Назвіть специфічні принципи, якими керуються політичні діячі у своїй діяльності.
10. Назвіть інструменти політичної діяльності, надані народним депутатам України.
11. З якого моменту вступає на пост новообраний Президент України?
12. Яка посадова особа очолює Раду національної безпеки і оборони?
13. За чією пропозицією Президент України вносить подання про призначення на посаду Прем'єр-міністра України?
14. Назвіть випадки, в яких Президент України має право достроково припинити повноваження Верховної Ради України?
15. Які повноваження здійснює Голова Верховної Ради України?

16. Які повноваження здійснює Перший заступник Голови Верховної Ради України?
17. Хто може бути народним депутатом України?
18. Протягом якого часу формується коаліція депутатських фракцій у Верховній Раді України?
19. Назвіть, кому належить право законодавчої ініціативи у Верховній Раді України?
20. Назвіть склад Кабінету Міністрів України.
21. З якого моменту вступає на посаду член Кабінету Міністрів України?
22. Скільки міністрів, які не очолюють міністерств, можуть бути призначеними до складу Кабінету Міністрів України?
23. Які функції виконує Міністр Кабінету Міністрів України?
24. За чийм поданням призначається на посаду Міністр оборони України?
25. Назвіть випадки, внаслідок яких настає відставка Кабінету Міністрів України?
26. Назвіть відмінності солідарної та індивідуальної відповідальності члена Кабінету Міністрів України.
27. Які функції здійснює міністр?
28. За якою процедурою призначаються на посади та звільняються з посад перший заступник та заступники міністра?
29. Назвіть орган, що здійснює дисциплінарне провадження стосовно міністра і його заступників?

Тема 4. Державна служба

Питання для перевірки знань студентів методом опитування

1. Теоретичні засади державної служби.
2. Адміністративна державна служба.
 - 2.1. Поняття і правовий статус державного службовця.
 - 2.2. Поняття посади і посадової особи.
 - 2.3. Класифікація посад державної служби.
 - 2.4. Проходження державної служби.
3. Спеціалізована державна служба.
 - 3.1. Дипломатична служба.

3.2. Податкова і митна служба.

Питання для самостійного опрацювання

1. Назвіть організаційно-функціональні принципи, на яких ґрунтується інститут державної служби.
2. Назвіть основні цілі і завдання державної служби.
3. Як класифікуються функції державної служби?
4. Що таке «система особистих заслуг»?
5. Назвіть відмінності адміністративного та спеціалізованого видів державної служби.
6. Назвіть складники правового статусу державного службовця?
7. Назвіть права і обов'язки державного службовця.
8. Як законодавством України класифікуються обмеження стосовно державних службовців?
9. Назвіть складники політичної неупередженості державного службовця.
10. Назвіть види відповідальності державного службовця.
11. Назвіть види дисциплінарних стягнень, що застосовуються до державних службовців.
12. Який орган є дисциплінарною комісією стосовно державних службовців, які займають посади державної служби категорії «А»?
13. Який орган проводить службове розслідування стосовно державних службовців, які займають посади державної служби категорії «А»?
14. Якою є тривалість відсторонення державного службовця від виконання посадових обов'язків?
15. З якою метою формується дисциплінарна справа?
16. Хто такий керівник державної служби в державному органі?
17. Яка посадова особа є керівником державної служби в місцевій державній адміністрації?
18. Назвіть групи посад фахівців з питань реформ.
19. Назвіть види службової кар'єри державного службовця.
20. У яких випадках законом передбачене строкове призначення на посаду державної служби?
21. Які посади державної служби відносяться до категорії «А»?
22. Які посади державної служби відносяться до категорії «Б»?
23. Які посади державної служби відносяться до категорії «В»?

24. Скільки рангів державних службовців встановлено Законом України «Про державну службу»?
25. Назвіть групи оплати праці державних службовців.
26. Назвіть складники проходження державної служби.
27. Які вимоги до професійної компетентності встановлені до осіб, які претендують на вступ на державну службу?
28. Хто проводить конкурс на зайняття посад категорії «А»?
29. В яких державних органах проводиться закритий конкурс?
30. Який строк випробування встановлюється при призначенні на посаду державної служби?
31. Які оцінки виставляються за результатами оцінювання службової діяльності державного службовця?
32. Навіть систему підготовки, спеціалізації та підвищення кваліфікації державних службовців.
33. Назвіть підстави для припинення державної служби.
34. Назвіть види державної служби, що належать спеціалізованої служби.
35. Назвіть основні принципи дипломатичної служби.
36. Назвіть категорії дипломатичних посад.
37. Назвіть дипломатичні ранги, що присвоюються дипломатичним працівникам.
38. Назвіть підстави відставки дипломатичних службовців.
39. Назвіть спеціальні звання податкової і митної служби.

Тема 5. Безпекова служба

Питання для перевірки знань студентів методом опитування

1. Військова служба
 - 1.1. Служба у Збройних Силах України
 - 1.2. Розвідувальна служба
 - 1.3. Державна спеціальна служба транспорту
2. Правоохоронна служба
 - 2.1. Поліцейська служба
 - 2.2. Гвардійська служба
 - 2.3. Прикордонна служба
 - 2.4. Охоронна служба
 - 2.5. Розслідувальна служба
 - 2.6. Антикорупційна служба

- 2.7. Кримінально-виконавча служба
- 2.8. Служба в податковій міліції
- 3. Служба безпеки
 - 3.1. Служба безпеки України
 - 3.2. Служба спеціального зв'язку та захисту інформації
- 4. Служба цивільного захисту

Питання для самостійного опрацювання

- 1. Які служби відносяться до безпекової публічної служби?
- 2. Назвіть види військової служби.
- 3. Назвіть перелік військових звань.
- 4. Дайте визначення поняття «військово-політичне керівництво Збройними Силами України».
- 5. Дайте визначення поняття «адміністративне керівництво Збройними Силами України».
- 6. Які служби складають правоохоронний вид публічної служби?
- 7. Назвіть гарантії професійної діяльності поліцейського?
- 8. Яка періодичність проходження підвищення кваліфікації за відповідним напрямом службової діяльності поліцейських?
- 9. Назвіть види спеціальних звань поліцейських.
- 10. Назвіть види дисциплінарних стягнень, що можуть застосовуватися до поліцейських.
- 11. Хто здійснює військово-політичне та адміністративне керівництво Національною гвардією України?
- 12. Які категорії входять до особового складу Державної прикордонної служби України?
- 13. Назвіть спеціальні звання співробітників Служби судової охорони.
- 14. Назвіть склад Комісії з проведення конкурсу на зайняття посади Директора Державного бюро розслідувань.
- 15. Який строк обов'язкового стажування в Державному бюро розслідувань осіб, які не мають досвіду практичної роботи за спеціальністю?
- 16. На який строк призначається Директор НАБУ?
- 17. Який строк обов'язкового стажування в НАБУ осіб, які не мають попереднього досвіду роботи в державних органах на посадах, пов'язаних з оперативно-розшуковою діяльністю, проведенням досудового розслідування?

18. Яка періодичність проходження обов'язкового підвищення кваліфікації працівниками НАБУ?
19. Назвіть спеціальні звання, що встановлюються особам рядового і начальницького складу кримінально-виконавчої служби.
20. Назвіть основні завдання податкової міліції.
21. Кому підпорядкована Служба безпеки України?
22. Хто входить до кадрів Служби безпеки України?
23. Якою владою щодо підлеглих військовослужбовців користується Голова Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації?
24. Який статут розповсюджується на військовослужбовців Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації?
25. Хто відноситься до особового складу Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації?
26. Дайте визначення служби цивільного захисту.
27. Хто належать до персоналу (кадрів) органів управління та сил цивільного захисту?
28. Який центральний орган виконавчої влади реалізує державну політику у сфері цивільного захисту?

Тема 6. Правнича служба.

Питання для перевірки знань студентів методом опитування

1. Суддівська служба.
 - 1.1. Суддя Конституційного Суду України.
 - 1.2. Статус суддів.
 - 1.3. Адміністративні посади в суді.
2. Прокурорська служба.
 - 2.1. Статус прокурора.
 - 2.2. Адміністративні посади прокурорів.

Питання для самостійного опрацювання

1. Який склад Конституційного Суду України?
2. На який термін призначається Суддя Конституційного Суду України?
3. Чи може бути призначеним повторно Суддя Конституційного Суду України?
4. Назвіть граничний термін перебування на посаді судді.

5. Назвіть вимоги, одній з яких має відповідати Суддя Верховного Суду.

6. Назвіть вимоги, одній з яких має відповідати суддя апеляційного суду.

7. Який орган здійснює добір кандидатів на посаду судді?

8. Як здійснюється призначення на посаду судді?

9. Назвіть етапи, що включає кваліфікаційне оцінювання судді.

10. Який орган встановлює Порядок проведення іспиту суддів та методику встановлення його результатів?

11. З якою метою створюється Громадська рада міжнародних експертів?

12. Назвіть склад Громадської ради міжнародних експертів.

13. До якої дати суддя зобов'язаний подати щорічну декларацію доброчесності?

14. Назвіть підстави, згідно яких суддя може бути звільнений з посади?

15. За наявності якого стажу роботи на посаді судді він має право подати заяву про відставку?

16. За яких обставин суддя може бути нагороджений державними нагородами?

17. Назвіть адміністративні посади в суді.

18. На який строк обирається суддя на адміністративну посаду?

19. Як обирається на посаду і звільняється з посади Голова Верховного Суду?

20. На який строк обирається Голова касаційного суду?

21. Яка періодичність проходження підготовки суддею?

22. Назвіть функції прокуратури, котрі здійснюють прокурори.

23. На який строк призначаються на посаду прокурори?

24. Хто може бути військовими прокурором?

25. Хто може бути прокурором Спеціалізованої антикорупційної прокуратури?

26. На який строк призначається на посаду Генеральний прокурор?

27. Назвіть адміністративні посади, передбачені у Спеціалізованій антикорупційній прокуратурі.

28. У зв'язку з чим припиняються повноваження прокурора?

29. Назвіть дисциплінарні стягнення, що можуть бути накладені на прокурора.

30. У яких випадках припиняються повноваження прокурора на адміністративній посаді?

Тема 7. Муніципальна служба

Питання для перевірки знань студентів методом опитування

1. Теоретичні засади муніципальної служби.
2. Служба на виборних посадах.
 - 2.1. Сільський, селищний, міський голова.
 - 2.2. Староста.
 - 2.3. Секретар сільської, селищної, міської ради.
 - 2.4. Голова районної (районної у місті), обласної ради.
 - 2.5. Заступники голови районної (районної у місті) обласної ради.
 - 2.6. Заступники сільського, селищного, міського голови.
3. Служба на адміністративних посадах.
 - 3.1. Поняття і правовий статус муніципального службовця.
 - 3.2. Керівник служби в органах місцевого самоврядування.
 - 3.3. Поняття посади та їх класифікація.
 - 3.4. Проходження муніципальної служби.

Питання для самостійного опрацювання

1. Що означає термін «муніципальний»?
2. В якому вітчизняному документі вперше з'явився термін «муніципальна служба»?
3. Дайте визначення муніципальної служби (служби в органах місцевого самоврядування).
4. В якому році служба в органах місцевого самоврядування в Україні відокремилися від державної?
5. Назвіть принципи служби в органах місцевого самоврядування.
6. Назвіть принципи муніципальної служби, котрі не розповсюджуються на виборні посади.
7. Назвіть виборні посади.
8. Назвіть відмінності виборної та адміністративної муніципальної служби.
9. Дайте визначення виборної посадової особи місцевого самоврядування.
10. Які положення Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» не поширюються на виборних посадових осіб?
11. За якою процедурою обирається сільський, селищний голова?

12. Які повноваження здійснює староста?
13. Назвіть повноваження секретаря сільської, селищної, міської ради.
14. Назвіть організаційно-правові відмінності заступника міського голови і заступника голови обласної ради.
15. Дайте визначення службовця місцевого самоврядування (муніципального службовця).
16. Назвіть обов'язки службовця місцевого самоврядування.
17. Назвіть обов'язки керівника служби в органах місцевого самоврядування.
18. Хто є керівником служби в органах місцевого самоврядування у виконавчому апараті районної, обласної ради?
19. Назвіть повноваження керівника служби в органах місцевого самоврядування.
20. Дайте визначення посади в органі місцевого самоврядування.
21. Які ранги присвоюються службовцям місцевого самоврядування, які займають посади категорії І?
22. Які ранги присвоюються службовцям місцевого самоврядування, які займають посади категорії ІІ?
23. Які ранги присвоюються службовцям місцевого самоврядування, які займають посади категорії ІІІ?
24. Яка періодичність присвоєння чергового рангу у межах відповідної категорії посад?
25. Назвіть вимоги до кандидата на зайняття вакантної посади службовця місцевого самоврядування.
26. Назвіть види дисциплінарних стягнень щодо муніципального службовця.
27. Назвіть підстави припинення служби в органах місцевого самоврядування.

Тема 8. Патронатна служба

Питання для перевірки знань студентів методом опитування

1. Поняття і особливості патронатної служби
2. Характеристика посад патронатної служби

Питання для самостійного опрацювання

1. У якому році патронатна служба була введена з державної служби?

2. Назвіть ознаки патронатної служби.
3. Назвіть відмінності патронатної і державної служб.
4. Які посади відносяться до посад патронатної служби?
5. Які функції виконує помічник?
6. Які функції виконує консультант?
7. Які функції виконує радник?
8. Які функції виконує прес-секретар?
9. В яких посадових осіб місцевого самоврядування передбачена патронатна служба?
10. На який строк призначається на посаду працівник патронатної служби?
11. За ініціативою якої посадової особи може бути достроково звільнений з посади працівник патронатної служби?
12. Яким законодавством визначаються особливості патронатної служби в судах, органах та установах системи правосуддя?
13. Назвіть правові засади проходження служби працівниками патронатної служби.
14. Ким призначається на посаду та звільняється з посади Радник Президента України?
15. Яку кількість помічників-консультантів може мати народний депутат України?
16. Скільки працівників патронатної служби може мати суддя Конституційного Суду України?
17. Яка процедура призначення на посаду та звільнення з посади помічника судді?
18. Яка чисельність патронатної служби міністра?
19. Назвіть посади працівників патронатних служб у системі правосуддя.
20. Назвіть посади працівників патронатних служб в органах місцевого самоврядування.

Тема 9. Запобігання корупції та конфлікту інтересів на публічній службі

Питання для перевірки знань студентів методом опитування

1. Теоретичне поняття корупції та конфлікту інтересів.
2. Нормативно-правове забезпечення питання запобігання, протидії корупції, а також запобігання та врегулювання конфлікту інтересів.
3. Національне агентство з питань запобігання корупції.

4. Реальний та потенційний конфлікт інтересів, їх розмежування.
5. Типові приклади ситуацій конфлікту інтересів. Способи врегулювання конфлікту інтересів. Особливості врегулювання конфлікту інтересів у окремих категорій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

Питання для самостійного опрацювання

1. Що таке «корупція» і що таке «Конфлікт інтересів»?
2. Якими нормативно-правовими актами регулюються питання запобігання, протидії корупції, а також запобігання та врегулювання конфлікту інтересів?
3. Назвіть повноваження Національного агентства з питань запобігання корупції.
4. Що означають поняття «реальний» та «потенційний» конфлікт інтересів? Як розмежувати ці два поняття?
5. Які особливості врегулювання конфлікту інтересів у окремих категорій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування?
6. Які є обмеження після припинення діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування?

Список використаних джерел та літератури.

1. Малиновський В. Я. Публічна служба в Україні: підручник. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2018. 312 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/199400191.pdf>.
2. Публічна служба: навч. посіб. / С. М. Серьогін, Н. А. Липовська, Є. І. Бородін [та ін.] ; за заг. ред. С. М. Серьогіна. Дніпро : ГРАНІ, 2018. 384с. URL: http://www.dridu.dp.ua/biblioteka/doc/Publiczna_sluzhba.pdf.
3. Державна служба : підручник : у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України; редкол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), О. Ю. Оболенський (заст. голови), С. М. Серьогін (заст. голови) [таін.]. Київ. ; Одеса : НАДУ, 2012. Т. 1. 372 с. URL: http://academy.gov.ua/NMKD/library_nadu/Pidruchnuiky_NADU/2aa8d08a-a24e-4579-a834-2b601099c0bd.pdf.
4. Державна служба : підручник : у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України; редкол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), О. Ю. Оболенський (заст. голови), С. М. Серьогін (заст. голови) [таін.]. Київ.

; Одеса : НАДУ, 2013. Т. 2. 348 с. URL: <https://ktpu.kpi.ua/wp-content/uploads/2014/02/DERZHAVNA-SLUZHBA-tom2-2013.pdf>

5. Лазор О. Д., Лазор О. Я. Служба в органах місцевого самоврядування: Науково-практичний коментар. Навчальний посібник. (Публічна служба). 2-е видання. Київ : Дакор, 2007. - 424 с.

6. Карпенко О. О., Кудлінська К. О., Кузнецова К. Є. Запобігання та протидія корупції в державних органах та органах місцевого самоврядування. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 1. С. 97–103. URL: www.investplan.com.ua/pdf/1_2021/17.pdf. DOI: 10.32702/2306-6814.2021.1.97.

7. Мельник М. І. Корупція. Юридична енциклопедія : в 6 т. Т. 3: К – М / редкол. : Ю. С. Шемшученко (гол. редкол.) [та ін.]. Київ : Українська енциклопедія, 2001. С. 369-370.

8. Словник іншомовних слів: 23000 слів та термінологічних словосполучень / уклад. Л. О. Пустовіт [та ін.]. Київ : Довіра, 2000. 1018 с. (Серія: Б-ка держ. службовця. Держ. мова і діловодство).

9. Корупція. Енциклопедія державного управління [Текст] : у 8 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; наук.-ред. колегія : Ю. В. Ковбасюк (голова) та ін. — Т. 6 : Державна служба / наук.-ред. колегія : С. М. Серьогін (співголова), В. М. Сороко (співголова) та ін. Дніпропетровськ : ДРІДУ НАДУ, 2011. С. 234.

10. Корупція. Енциклопедія державного управління : у 8 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; наук.-ред. колегія : Ю. В. Ковбасюк (голова) та ін. — Т. 8 : Публічне врядування / наук. ред. кол. : В. С. Загорський (голова), С. О. Телешун (співголова) [та ін.] ; Львівський регіональний інститут державного управління Національна академія державного управління при Президентові України. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2011. С. 319.

11. Про запобігання корупції : Закон України № 1700-VII від 14.10.2014 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/card/1700-18>.

12. Біблія або Книги Святого Письма Старого й Нового Заповіту (із мови давньоєврейської й грецької на українську дослівно наново перекладена) / переклад проф. І. Огієнка. Київ : Українське Біблійне Товариство, 2004. 1375 с.

13. Методичні рекомендації з питань запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у діяльності осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та прирівняних до них осіб, затверджені Рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції від 14 липня 2016 р. № 2. URL:

https://dabi.gov.ua/wp-content/uploads/2016/10/ilovepdf_merged-copy-1-1-39.pdf.

3. Методи навчання

Самостійна робота студентів передбачає наступні методи навчання:

- консультативну роботу;
- підготовку і презентацію проблемної лекції;
- підготовку і презентацію міні-лекції;
- підготовка бібліографії;
- підготовку і презентацію реферату;
- підготовка тестів з визначеної теми;
- складання комплексного кросворду;
- завдання для індивідуальної роботи студентів.

Методи контролю

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться в письмовій формі. Контрольні завдання за змістовним модулем включають тестові питання.

Контроль самостійної роботи проводиться:

- з лекційного матеріалу – шляхом перевірки конспектів;
- з практичних занять – з допомогою перевірки виконаних завдань;
- за індивідуальним дослідним завданням – з допомогою перевірки та захисту звіту про самостійну роботу.

Усі форми контролю включено до 100-бальної шкали оцінки.

Розподіл балів, що отримують студенти

Розподіл балів, що присвоюються студентам для заліку представлено в табл. 3. Шкала оцінювання представлена в табл.4.

Таблиця 4.

Розподіл балів за формами контролю

Поточний контроль та самостійна робота									Підсум- ковий конт-роль (екзамен)	Сума
Змістовий модуль № 1					Змістовий модуль № 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	40	100
8	6	6	6	10	6	6	6	6		

T – тема лекційного заняття.

Підсумкове оцінювання знань магістрів проводиться за шкалою, що наведена у табл. 5.

Таблиця 5.

Шкала оцінювання

Кількість набраних балів студентом	Оцінка за національною шкалою
90-100 балів	відмінно
82-89 балів	добре
74-81 балів	добре
64-73 балів	задовільно
60-63 балів	задовільно
35-59 балів	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34 балів	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу

4.Тестова програма дисципліни «Публічна служба»

1. Верховна Рада України складається із:

- 350 народних депутатів України, які обираються загальним, рівним і прямими виборами терміном на 5 років і працюють на постійній основі.
- 450 народних депутатів України, які обираються загальним, рівним і прямими виборами терміном на 4 роки і працюють на постійній основі.
- 450 народних депутатів України, які обираються загальним, рівним і прямими виборами терміном на 5 років і працюють на постійній основі.
- 550 народних депутатів України, які обираються загальним, рівним і прямими виборами терміном на 5 років.
- 400 народних депутатів України, які обираються загальним, рівним і прямими виборами терміном на 5 років і працюють на постійній основі.

2. Народним депутатом України може бути особа, яка:

- досягла 18 років, є громадянином України, має право голосу та проживає в Україні впродовж п'яти останніх років.
- досягла 21 року, є громадянином України, має право голосу та проживає в Україні впродовж п'яти останніх років.

с) досягла 23 року, є громадянином України, має право голосу та проживає в Україні впродовж трьох останніх років.

д) досягла 25 років, є громадянином України, має право голосу та проживає в Україні впродовж чотирьох останніх років.

е) досягла 20 років, є громадянином України, має право голосу та проживає в Україні впродовж п'яти останніх років.

3. Строк повноважень Верховної Ради України:

а) три роки.

б) чотири роки.

с) п'ять років.

д) сім років.

е) чотири роки та шість місяців.

4. Право на державну службу має особа, яка:

а) досягла 18 років і є громадянином України.

б) є повнолітнім громадянином України, який вільно володіє державною мовою, має відповідну освіту і професійну підготовку, якому присвоєно ступінь вищої освіти не нижче: магістра - для посад категорій "А" і "Б"; бакалавра, молодшого бакалавра - для посад категорії "В", та пройшла спеціальну перевірку та встановлену процедуру вступу на посаду.

с) є громадянином України і має вищу освіту.

д) проживає в Україні 10 років.

е) досягла 16 років і є громадянином України.

5. До актів державного управління відносять:

а) укази Президента України, постанови і розпорядження Кабінету Міністрів України, накази, положення, інструкції центральних органів виконавчої влади, нормативні акти органів місцевого самоврядування з делегованих повноважень.

б) укази Президента України, постанови і розпорядження Кабінету Міністрів України, ухвали, накази, судові рішення.

с) укази Президента України, постанови і розпорядження Кабінету Міністрів України, рекомендації міністерств та відомств, індивідуальні акти місцевих державних адміністрацій, доповідні записки, акти ревізій.

д) статті Конституції.

е) накази міністерств.

6. Вказати неправильні види юридичної відповідальності державних службовців:

а) кримінальна.

- b) спеціальна.
- c) дисциплінарна.
- d) цивільна.
- e) адміністративна.

7. Голова обласної ради обирається:

- a) територіальними громадами сіл, селищ, міст;
- b) всіма мешканцями області;
- c) обласною радою — з числа її депутатів.
- d) Верховною Радою України;
- e) призначається Президентом України.

8. Первинним суб'єктом місцевого самоврядування є:

- a) сільський, селищний, міський голова.
- b) сільська, селищна, міська ради.
- c) територіальна громада.
- d) громадянин.
- e) фізична особа.

9. Формами систематизації адміністративного законодавства є:

- a) закони України.
- b) кодифікація, інкорпорація, консолідація.
- c) Конституція України, закони, підзаконні нормативні акти.
- d) Укази Президента України.
- e) Постанови Кабінету Міністрів України.

10. Дія Закону України «Про державну службу» № 889-VIII від 10.12.2015 поширюється на:

- a) Президента України.
- b) членів Кабінету Міністрів України, перших заступників та заступників міністрів.
- c) Секретаря Ради національної безпеки і оборони України.
- d) народних депутатів України.
- e) службовців місцевих державних адміністрацій.

11. Дія норм законодавства про працю поширюється на державних службовців:

- a) у частині відносин, не врегульованих Законом України «Про державну службу» № 889-VIII від 10.12.2015.
- b) у частині відносин, не врегульованих Кримінальним кодексом України.
- c) у частині відносин, не врегульованих Цивільним кодексом України.
- d) у частині відносин, не врегульованих Податковим кодексом України.

е) у частині відносин, не врегульованих Господарським кодексом України.

12. Згідно Закону України «Про державну службу» № 889-VIII від 10.12.2015 державний службовець не має права на:

- а) повагу до своєї особистості, честі та гідності, справедливе і шанобливе ставлення з боку керівників, колег та інших осіб.
- б) чітке визначення посадових обов'язків.
- с) належні для роботи умови служби та їх матеріально-технічне забезпечення.
- д) організацію та участь у страйках, агітації (крім випадку, передбаченого частиною четвертою статті 10 цього закону).
- е) оплату праці залежно від займаної посади, результатів службової діяльності, стажу державної служби та рангу.

13. Відповідно до статті 10 Закону України «Про державну службу» № 889-VIII від 10.12.2015 державні службовці не мають права на:

- а) відпустки, соціальне та пенсійне забезпечення відповідно до закону.
- б) професійне навчання, зокрема за державні кошти, відповідно до потреб державного органу.
- с) обіймання посади в керівних органах політичної партії.
- д) просування по службі з урахуванням професійної компетентності та сумлінного виконання своїх посадових обов'язків.
- е) участь у професійних спілках з метою захисту своїх прав та інтересів.

14. Згідно зі ст. 10 Закону України «Про державну службу» № 889-VIII від 10.12.2015 державний службовець не має права на:

- а) участь у діяльності об'єднань громадян.
- б) оскарження в установленому законом порядку рішень про накладення дисциплінарного стягнення, звільнення з посади державної служби, а також висновку, що містить негативну оцінку за результатами оцінювання його службової діяльності.
- с) захист від незаконного переслідування з боку державних органів та їх посадових осіб у разі повідомлення про факти порушення вимог цього Закону.
- д) суміщення державної служби із статусом депутата місцевої ради, якщо такий державний службовець займає посаду державної служби категорії "А".
- е) безперешкодне ознайомлення з документами про проходження ним державної служби, у тому числі висновками щодо результатів

оцінювання його службової діяльності.

15. Згідно зі ст. 7 Закону України «Про державну службу» № 889-VIII від 10.12.2015 державний службовець має право:

- а) бути членом політичної партії, якщо такий державний службовець займає посаду державної служби категорії "А".
- б) на просування по службі з урахуванням професійної компетентності та сумлінного виконання своїх посадових обов'язків.
- в) обіймати посади в керівних органах політичної партії.
- г) суміщати державну службу із статусом депутата місцевої ради, якщо такий державний службовець займає посаду державної служби категорії "А".
- д) залучати, використовуючи своє службове становище, державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування, працівників бюджетної сфери, інших осіб до участі у передвиборній агітації, акціях та заходах, що організовуються політичними партіями, а також у будь-який інший спосіб використовувати своє службове становище в політичних цілях.

16. Згідно зі ст. 6 Закону України «Про державну службу» № 889-VIII від 10.12.2015 до категорії «А» посад державної служби (вищий корпус державної служби) відносять наступні посади:

- а) керівників державної служби в інших державних органах, юрисдикція яких поширюється на всю територію України.
- б) керівників структурних підрозділів Секретаріату Кабінету Міністрів України та їх заступників.
- в) керівників структурних підрозділів міністерств, інших центральних органів виконавчої влади та інших державних органів, їх заступників, керівників територіальних органів цих державних органів та їх структурних підрозділів, їх заступників.
- г) заступників голів місцевих державних адміністрацій.
- д) керівників апаратів апеляційних та місцевих судів, керівників структурних підрозділів апаратів судів, їх заступників.

17. Згідно зі ст. 6 Закону України «Про державну службу» № 889-VIII від 10.12.2015 до категорії «Б» посад державної служби відносять наступні посади:

- а) заступників голів місцевих державних адміністрацій.
- б) Державного секретаря Кабінету Міністрів України та його заступників, державних секретарів міністерств.
- в) керівників центральних органів виконавчої влади, які не є членами Кабінету Міністрів України, та їх заступників.

д) керівників апаратів Конституційного Суду України, Верховного Суду України, вищих спеціалізованих судів та їх заступників.

е) голів місцевих державних адміністрацій; керівників державної служби в інших державних органах, юрисдикція яких поширюється на всю територію України.

18. Згідно зі ст. 6 Закону України «Про державну службу» № 889-VIII від 10.12.2015 до категорії «В» посад державної служби відносять наступні посади:

а) керівників структурних підрозділів Секретаріату Кабінету Міністрів України та їх заступників.

б) керівників структурних підрозділів міністерств, інших центральних органів виконавчої влади та інших державних органів, їх заступників, керівників територіальних органів цих державних органів та їх структурних підрозділів, їх заступників.

с) заступників голів місцевих державних адміністрацій.

д) заступників керівників державної служби в інших державних органах, юрисдикція яких поширюється на всю територію України.

е) серед відповідей а) – г) правильна відповідь відсутня.

19. За змістом адміністративно-правові відносини поділяють на:

а) матеріальні і процесуальні.

б) загальні і спеціальні.

с) постійні і тимчасові.

д) ресурсні.

е) тільки спеціальні.

20. Відповідно до п. 1 ст. 1 Закону України «Про державну службу» № 889-VIII від 10.12.2015 державною службою є:

а) публічна, професійна, політично неупереджена діяльність із практичного виконання завдань і функцій держави.

б) діяльність в структурі державних організацій.

с) професійна розумова діяльність в органах державної влади, на державних підприємствах і в державних установах.

д) професійна діяльність осіб, які обіймають посади в державних органах та їх апараті та одержують заробітну платню за рахунок бюджетних коштів.

е) управлінська діяльність у державних органах.

21. Відповідно п. 2 ст. 1 Закону України «Про державну службу» № 889-VIII від 10.12.2015 державним службовцем є:

а) особа, яка має відповідні службові повноваження, займає посаду в державному органі та його апараті щодо практичного виконання

завдань і функцій держави та одержує заробітну плату за рахунок державних коштів.

b) громадянин України, який займає посаду державної служби в органі державної влади, іншому державному органі, його апараті (секретаріаті) (далі - державний орган), одержує заробітну плату за рахунок коштів державного бюджету та здійснює встановлені для цієї посади повноваження, безпосередньо пов'язані з виконанням завдань і функцій такого державного органу, а також дотримується принципів державної служби.

c) особа, яка має відповідні службові повноваження, займає посаду в державному органі та його апараті щодо практичного виконання завдань і функцій держави та одержує заробітну плату за рахунок коштів місцевого бюджету.

d) громадянин України, який займає посаду державної служби в органі державної влади, іншому державному органі, його апараті (секретаріаті) (далі - державний орган), одержує заробітну плату за рахунок коштів відповідної місцевої територіальної громади та здійснює встановлені для цієї посади повноваження, безпосередньо пов'язані з виконанням завдань і функцій такого державного органу, а також дотримується принципів державної служби.

e) особа, яка має відповідні службові повноваження, займає посаду в державному органі та його апараті.

22. Відповідно до ч. 1 п. 1 ст. 2 Закону України «Про державну службу» № 889-VIII від 10.12.2015 безпосереднім керівником є:

a) керівник та заступники керівника державного органу та їх апарату, інші державні службовці, на яких законами або іншими нормативними актами покладено здійснення організаційно-розпорядчих та консультативно-дорадчих функцій.

b) особа, яка постійно або тимчасово обіймає посаду, пов'язану з виконанням організаційно-розпорядчих чи адміністративно-господарських обов'язків, або спеціально уповноважена на виконання таких обов'язків у юридичних особах приватного права незалежно від організаційно-правової форми, а також інші особи, які не є службовими особами та які виконують роботу або надають послуги відповідно до договору з підприємством, установою, організацією.

c) найближчий керівник, якому прямо підпорядкований державний службовець.

d) посадова та службова особа іншого державного органу.

e) особа, уповноважена на виконання функцій держави або місцевого

самоврядування.

23. Ранги державних службовців є видом спеціальних звань. Відповідно до п. 10 ст. 39 Закону України «Про державну службу» № 889-VIII від 10.12.2015, державний службовець може бути позбавлений рангу лише:

- a) на підставі Постанови Верховної Ради України.
- b) на підставі Указу Президента України.
- c) на підстав розпорядження Кабінету Міністрів України.
- d) за рішенням керівника державної служби в державному органі.
- e) за рішенням суду.

24. Відповідно до ст. 41 Закону України «Про державну службу» № 889-VIII від 10.12.2015, державний службовець, призначений на посаду без конкурсу:

- a) може бути переведений на вищу посаду державної служби без проведення конкурсу.
- b) не може бути переведений на вищу посаду державної служби без проведення конкурсу.
- c) може бути переведений на вищу посаду державної служби без проведення конкурсу за умови рішення керівника державної служби державного органу вищого рівня.
- d) може бути переведений на вищу посаду державної служби без проведення конкурсу за умови рішення центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері державної служби.
- e) проведення конкурсу не є обов'язковим.

25. Виконавчий комітет може не створюватись, якщо територіальні громади налічують до:

- a) 1000 жителів.
- b) 800 жителів.
- c) 600 жителів.
- d) 500 жителів.
- e) 1500 жителів.

5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Методичне забезпечення

1. Силабус навчальної дисципліни «Публічна служба» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Публічне управління та адміністрування» спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування». Рівне : НУВГП. 2021. (06-14-48S)

Базова

1. Малиновський В. Я. Публічна служба в Україні: підручник. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2018. 312 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/199400191.pdf>.

2. Публічна служба: навч. посіб. / С. М. Сergygin, Н. А. Липовська, Є. І. Бородин [та ін.] ; за заг. ред. С. М. Сergygina. Дніпро : ГРАНІ, 2018. 384с. URL: http://www.dridu.dp.ua/biblioteka/doc/Publiczna_sluzhba.pdf.

3. Державна служба : підручник : у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України; редкол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), О. Ю. Оболенський (заст. голови), С. М. Сergygin (заст. голови) [таін.]. Київ. ; Одеса : НАДУ, 2012. Т. 1. 372 с. URL: http://academy.gov.ua/NMKD/library_nadu/Pidruchnuiky_NADU/2aa8d08a-a24e-4579-a834-2b601099c0bd.pdf.

4. Державна служба : підручник : у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України; редкол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), О. Ю. Оболенський (заст. голови), С. М. Сergygin (заст. голови) [таін.]. Київ. ; Одеса : НАДУ, 2013. Т. 2. 348 с. URL: <https://ktpu.kpi.ua/wp-content/uploads/2014/02/DERZHAVNA-SLUZHBA-tom2-2013.pdf>.

5. Дробко Е. В. Корупція в органах публічної влади. Основна причина цього протиправного діяння / Е. В. Дробко // Наукові основи та імплементація світових практик місцевого самоврядування і об'єднання територіальних громад : колективна монографія [Дробко Е. В. у співавторстві] : за наук. ред. д-ра екон. н., проф. Сазонця І. Л. Рівне : Волин. обереги, 2017. — 216 с.

6. Дробко Е. В., Бондар А. В. Викладання теми «Протидія корупції у Великобританії: історія та сучасність» для студентів спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» Інноваційні технології в освіті : зб. матеріалів Міжнародної науково-технічної конференції, 9-11 квітня 2019 року, м. Івано-Франківськ/Національний технічний

університет нафти і газу; відповідальні за випуск Чеховський С. А., Піндус Н. М. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2019. С. 80-81.

Допоміжна

1. Конституція України прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28.06.1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Про державну службу: Закон України від 16.12.1993 р. № 3723-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 52. Ст. 490.
3. Про державну службу: Закон України від 17.11.2011 р. № 4050-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2012. № 26, Ст. 273.
4. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 р. № 889-VIII. *Офіційний вісник України*. 2016. № 3. С. 28. Ст. 149.
5. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII. *Голос України*. 2014. 25 жовт. С. 32–39.
6. Про засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2014–2017 роки: Закон України від 14.10.2014 р. № 1699-VII. *Урядовий кур'єр*. 2014. 29 жовт. С. 9.
7. Про засади запобігання та протидії корупції: Закон України від 07.04.2011 р. № 3206-VI. *Офіційний вісник України*. 2011. № 44. С. 9. Ст. 1764.
8. Про правила етичної поведінки: Закон України від 17.05.2012 р. № 4722-VI. *Голос України*. 2012. 12 черв. С. 22.
9. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02.2014 р. № 794-VII. *Відомості Верховної Ради*. 2014. № 13, Ст. 222.
10. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018 р. № 2469-VIII. *Урядовий кур'єр*. 2018. 18 лип. С. 7–9.
11. Про Регламент Верховної Ради України: Закон України від 10.02.2010 р. № 1861-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2010. № 14. Ст. 133.
12. Про статус народного депутата України: Закон України від 17.11.1992 р. № 2790-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 3. Ст. 17.
13. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17.03.2011 р. № 3166-VI. *Відомості Верховної Ради*. 2011. № 38. Ст. 385.
14. Про дипломатичну службу: Закон України від 7.06.2018 р. № 2449-VII. *Урядовий кур'єр*: Орієнтир. 2018. 20 черв. С. 5–7. 143

15. Про військовий обов'язок і військову службу: Закон України від 25.03.1992 р. № 2232-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 27. Ст. 385.

16. Про Державне бюро розслідувань: Закон України від 12.11.2015 р. № 794-VIII. *Урядовий кур'єр*. 2016. 27 січ. С. 15.

17. Про Державну кримінально-виконавчу службу України: Закон України від 23.06.2005 р. № 2713-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2005. № 30. Ст. 409.

18. Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб: Закон України від 04.03.1998 р. № 160/98-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1998. № 35. Ст. 236.

19. Про Державну прикордонну службу України: Закон України від 03.04.2003 р. № 661-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 27. Ст. 208.

20. Про Державну службу спеціального зв'язку та захисту інформації України: Закон України від 23.02.2006 р. № 3475-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2006. № 30. Ст. 258.

21. Про Державну спеціальну службу транспорту: Закон України від 05.02.2004 р. року № 1449-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 19. Ст. 269.

22. Про Збройні Сили України: Закон України від 06.12.1991 р. № 1934-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 9, Ст. 108.

23. Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14.10.2014 р. № 1698-VII. *Урядовий кур'єр*. 2014. 4 листоп. С. 10-13.

24. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018 р. № 2469-VIII. *Урядовий кур'єр*. 2018. 18 лип. С. 8-10.

25. Про Національну гвардію України: Закон України від 13.03.2014 р. № 876-VII. *Відомості Верховної Ради*. 2014. № 17. Ст. 594.

26. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VIII. *Відомості Верховної Ради*. 2015. № 40-41. Ст. 37.

27. Про розвідувальні органи України: Закон України від 22.03.2001 р. № 2331-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 19. Ст. 94.

28. Про Службу безпеки України: Закон України від 25.03.1992 р. № 2229-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 27, Ст. 382.

29. Про Службу зовнішньої розвідки України: Закон України від 01.12.2005 р. № 3160-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2006. № 8. Ст. 94.

30. Про Вищий антикорупційний суд: Закон України від 7.06.2018 р. № 2447-VIII. *Урядовий кур'єр*. 2018. 19 черв. С. 6-7.

31. Про Вищу раду правосуддя: Закон України від 21.12.2016 р. № 1798-VIII. *Відомості Верховної Ради*. 2017. № 7-8. Ст. 50.

32. Про Конституційний Суд України: Закон України від 13.07.2017 р. № 2136-VIII. *Урядовий кур'єр*. 2017. 23 серп. С. 6-10.

33. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 р. № 1698-VII. *Голос України*. 2014. 25 жовт. С. 11-21.

34. Про судоустрій та статус суддів: Закон України від 02.06.2016 р. № 1402-VIII. *Урядовий кур'єр*. 2016. 31 серп. С. 5-16.

35. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97 ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 24. Ст. 170

36. Про місцеві вибори: Закон України від 14.07.2015 р. № 595-VIII. *Відомості Верховної Ради*. 2015. № 37-38. Ст. 366.

37. Про службу в органах місцевого самоврядування: проект Закону № 8369. Верховна Рада України. Офіційний веб-портал. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=64016 (дата звернення: 18.07.2018).

38. Про статус депутатів місцевих рад: Закон України від 11.07.2002. № 93-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 40, Ст. 290.

39. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02.2014 № 794-VII. *Відомості Верховної Ради*. 2014 № 13. Ст. 222.

40. Про Радника Президента України: затв. Указом Президента України від 12.11.2014 р. № 870/ 2014. *Урядовий кур'єр*. 2014. 15 листоп. С. 20.

41. Про Рахункову палату: Закон України від 02.07.2015 р. № 576-VIII. *Урядовий кур'єр*. 2015. 12 серп. С. 14-16.

42. Про статус народного депутата України: Закон України від 17.11.1992 р. № 2790-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 3. Ст. 17.

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України, законодавство України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/a#Find> (дата звернення 25.01.2021).

2. Офіційний Web-сайт Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua/> (дата звернення 25.01.2021).
3. Офіційний Web-сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/> (дата звернення 25.01.2021).
4. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення 25.01.2021).
5. Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/> (дата звернення 25.01.2021).
6. Наукова бібліотека НУБГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75). URL: http://nuwm.edu.ua/MySQL/page_lib.php (дата звернення 25.01.2021).
7. Репозиторій Національного університету водного господарства та природокористування URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/> (дата звернення 25.01.2021).
8. Наукова бібліотека Східноукраїнського національного університету імені Даля. URL: <http://www.library.snu.edu.ua> (дата звернення 25.01.2021).
9. Про Регламент Верховної Ради України: Закон України від 10 лютого 2010 року № 1861-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1861-17>. (дата звернення 25.01.2021).
10. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека (м. Рівне, пл. Короленка, 6). URL: <http://libr.rv.ua/> (дата звернення 25.01.2021).
11. Рівненська централізована бібліотечна система (Київська, 44, Рівне URL: <https://www.facebook.com/cbs.rivne/> (дата звернення 25.06.2018).
12. Цифровий репозиторій ХНУМГ ім. О. М. Бекетова. URL: <http://eprints.kname.edu.ua/> (дата звернення 25.01.2021).
13. Цифровий репозиторій Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. URL: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/568>. (дата звернення 25.01.2021).